

กรมส่งเสริมการศึกษานานาชาติ
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เฉลิมพระเกียรติ
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้(สำหรับนักเรียน)

เพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่

๓

(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓)

โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

“การศึกษา คือ ความมั่นคงของประเทศ”

การศึกษาต้องสร้างให้คนไทย มีคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่

๑. มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง
๓. มีอาชีพ มีงานทำ
๔. เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานแก่คณะองคมนตรี

เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๐

ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

คำชี้แจง

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับประถมศึกษา ภาควิชาปีที่ ๑ ฉบับนี้ เป็นการปรับปรุงครั้งที่ ๓ ดำเนินการโดยมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

จุดประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนปลายทางได้ศึกษา/ทบทวน เอกสารใบความรู้ ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และใช้ในการฝึกทักษะ /ปฏิบัติงานจากใบงาน หรือแบบฝึกหัด ของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประเมินตนเองตามตัวชี้วัดและ สาระการเรียนรู้ นั้น ๆ ทุกท้ายหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้เมื่อครูปลายทางได้ตรวจผลการทำใบงานในรายชั่วโมง สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และประมวลผลการประเมินตนเองของนักเรียนทุกหน่วยการเรียนรู้ แล้วจะได้นำผลไปส่งเสริมหรือจัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้เกิดประสิทธิผล นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน	ก
สารบัญ	ข
ตอนที่ ๑ สังคมศึกษา	๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย เศรษฐศาสตร์กับการดำรงชีวิต	๒
ใบงานที่ ๑ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้	๓
ใบงานที่ ๒ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	๔
ใบงานที่ ๓ เรื่อง ประโยชน์ของการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์	๕
แบบประเมินตนเอง	๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตสินค้าและบริการ	๗
อย่างมีประสิทธิภาพ	
ใบงานที่ ๑ เรื่อง ปัจจัยการผลิต	๘
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ผู้ผลิต ผู้บริโภค	๙
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด	๑๐
ใบงานที่ ๔ เรื่อง สินค้าและบริการ	๑๑
ใบงานที่ ๕ เรื่อง ปัจจัย ๔	๑๒
ใบงานที่ ๖ เรื่อง สินค้าที่เป็นความต้องการของมนุษย์	๑๓
ใบงานที่ ๗ เรื่อง หลักในการเลือกซื้อสินค้า	๑๔
แบบประเมินตนเอง	๑๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย ออมไว้ไม่ขัดสน	๑๖
ใบงานที่ ๑ เรื่อง การใช้จ่ายเงินของตนเอง	๑๗
ใบงานที่ ๒ เรื่อง บัญชีของฉัน	๑๘
ใบงานที่ ๓ เรื่อง วางแผนการนำเงินออมมาใช้จ่ายอย่างเหมาะสม	๑๙
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การแสวงหารายได้ที่สุจริตและเหมาะสม	๒๐
แบบประเมินตนเอง	๒๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย ภาษีและการแข่งขันทางการค้า	๒๒
ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภาษี	๒๓
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ประเภทของภาษี	๒๔
ใบงานที่ ๓ เรื่อง สินค้าและบริการที่รัฐบาลจัดให้แก่ประชาชน	๒๕
ใบงานที่ ๔ เรื่อง ภาษีที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน	๒๖
ใบงานที่ ๕ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า	๒๗
ใบงานที่ ๖ เรื่อง ร้านของฉัน	๒๘
แบบประเมินตนเอง	๒๙
แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) กลางภาค	๓๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย ประเพณีและวัฒนธรรม	๓๒
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของประเพณีและวัฒนธรรม	๓๓
ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของประเพณีและวัฒนธรรม	๓๕
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัว	๓๖
ใบงานที่ ๒ เรื่อง คุณค่าของประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัว	๓๗
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา	๓๘
ใบงานที่ ๓ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา	๓๙
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น (ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม)	๔๑
ใบงานที่ ๔ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น (ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม)	๔๔
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต	๔๕
ใบงานที่ ๕ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต	๔๗
ใบงานที่ ๖ เรื่อง การมีส่วนร่วมและอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมไทย	๔๘
แบบประเมินตนเอง	๔๙
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ ชื่อหน่วย พฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับสังคมไทย	๕๐
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การทักทายและการทำความเคารพ	๕๑
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันด้านศาสนาและศาสนพิธี	๕๔
ใบงานที่ ๑ เรื่อง ศาสนาและศาสนพิธี	๕๖
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันด้านอาหารและภาษา	๕๗
ใบงานที่ ๒ เรื่อง อาหารและภาษา	๖๐
แบบประเมินตนเอง	๖๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ ชื่อหน่วย วันสำคัญของไทย	๖๒
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง วันหยุดราชการที่เกี่ยวข้องกับชาติและพระมหากษัตริย์	๖๓
ใบงานที่ ๑ เรื่อง วันหยุดราชการที่เกี่ยวข้องกับชาติและพระมหากษัตริย์	๖๕
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง วันหยุดราชการที่เกี่ยวข้องกับศาสนา	๖๗
ใบงานที่ ๒ เรื่อง วันหยุดราชการที่เกี่ยวข้องกับศาสนา	๖๘
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง วันหยุดราชการที่เกี่ยวข้องกับประเพณีและวัฒนธรรม	๖๙
ใบงานที่ ๓ เรื่อง วันหยุดราชการที่เกี่ยวข้องกับประเพณีและวัฒนธรรม	๗๐
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การมีส่วนร่วมในวันสำคัญของไทย	๗๑
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การมีส่วนร่วมของนักเรียนในวันสำคัญของไทย	๗๓
แบบประเมินตนเอง	๗๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ ชื่อหน่วย บุคคลสำคัญของท้องถิ่น	๗๖
ใบงานที่ ๑ เรื่อง บุคคลสำคัญในครอบครัว	๗๗
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง บุคคลสำคัญในท้องถิ่น	๗๘
ใบงานที่ ๒ เรื่อง บุคคลสำคัญในชุมชน	๘๐
แบบประเมินตนเอง	๘๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ชื่อหน่วย ประชาธิปไตย	๘๒
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง กระบวนการประชาธิปไตย	๘๓
ใบงานที่ ๑ เรื่อง กระบวนการประชาธิปไตย	๘๕
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ประชาธิปไตยในชั้นเรียน	๘๖
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ประชาธิปไตยในชั้นเรียน	๘๘
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ความแตกต่างของการออกเสียงโดยตรงกับการเลือกตัวแทนออกเสียง	๘๙
ใบงานที่ ๓ เรื่อง ความแตกต่างของการออกเสียงโดยตรงกับการเลือกตัวแทนออกเสียง	๙๐
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน และโรงเรียน	๙๑
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน และโรงเรียน	๙๒
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมในชุมชน	๙๔
ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมในชุมชน	๙๕
แบบประเมินตนเอง	๙๖
แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) ปลายภาค	๙๗
ตอนที่ ๒ ประวัติศาสตร์	๙๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย ศักราชและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์	๙๙
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายและที่มาของศักราช	๑๐๐
ใบงานที่ ๑ เรื่อง ที่มาของศักราช	๑๐๑
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ศักราชเทียบอย่างไร	๑๐๒
ใบงานที่ ๒ เรื่อง การเทียบศักราช	๑๐๓
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง บันทึกของนะโม	๑๐๔
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเทียบศักราชเหตุการณ์สำคัญของหนู	๑๐๕
ใบงานที่ ๔ เรื่อง โรงเรียนของหนู	๑๐๖
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง หลักฐานที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูลของโรงเรียนและชุมชน	๑๐๗
ใบงานที่ ๕ เรื่อง แบบสำรวจหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาประวัติและเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียน	๑๐๙
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ตัวอย่างการลำดับเรื่องราวตามเวลา	๑๑๐
ใบงานที่ ๖ เรื่อง โรงเรียนของหนู	๑๑๑
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การเสาะหาแหล่งข้อมูลและรวบรวมข้อมูล	๑๑๓
ใบงานที่ ๗ เรื่อง แบบสำรวจหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาประวัติและเหตุการณ์สำคัญของชุมชน	๑๑๔
ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญของชุมชน	๑๑๕
ใบงานที่ ๘ เรื่อง ชุมชนของหนู	๑๑๗
ใบงานที่ ๙ เรื่อง แผนผังชุมชน	๑๑๙
แบบประเมินตนเอง	๑๒๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย ภูมิใจในท้องถิ่น	๑๒๒
ใบงานที่ ๑ เรื่อง ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน	๑๒๓
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน	๑๒๔
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน	๑๒๕
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของชุมชน	๑๒๗
ใบงานที่ ๓ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของชุมชน	๑๒๘
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชนภาคเหนือ	๑๒๙
ใบงานที่ ๔ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชนภาคเหนือ	๑๓๐
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชนภาคกลาง	๑๓๑
ใบงานที่ ๕ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชนภาคกลาง	๑๓๒
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชนภาคใต้	๑๓๓
ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๓๕
ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนที่เกิดจากสภาพทางภูมิศาสตร์ และทางสังคม	๑๓๗
ใบงานที่ ๙ เรื่อง ท้องถิ่นของฉัน	๑๔๐
ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง ประเพณีของชุมชนที่เกิดจากความเชื่อและศาสนา	๑๔๑
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ลักษณะสำคัญของประเพณีของชุมชนที่เกิดจากความเชื่อและศาสนา	๑๔๑
ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชุมชน	๑๔๔
ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชุมชน	๑๔๕
แบบประเมินตนเอง	๑๔๖
แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) ปลายภาค	๑๔๗

ตอนที่ ๑
สังคมศึกษา

วิชาศึกษาทั่วไปผ่าน
ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
เศรษฐศาสตร์กับการดำรงชีวิต

ใบงานที่ ๑ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำรงชีวิต
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวงกลมสินค้าหรือบริการที่จำเป็นต่อความต้องการพื้นฐาน
 ของมนุษย์

ใบงานที่ ๒ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำรงชีวิต
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวันลงในแผนผัง

๑. สิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิต

--	--	--	--

๒. สำรวจสิ่งของในบ้านของนักเรียน แล้วบันทึกลงในตาราง

สินค้าที่คงทนถาวร

.....

.....

.....

.....

.....

สินค้าไม่คงทน
(สิ้นเปลือง)

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ประโยชน์ของการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำรงชีวิต
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประโยชน์ของการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายประโยชน์ของการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ พร้อมระบายสี
 ให้สวยงาม

.....
 .....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....
 .....

ชื่อ .....นามสกุล .....ชั้น ป.๓/..... เลขที่ .....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เศรษฐศาสตร์กับการดำรงชีวิต

สิ่งที่ฉันทำได้ทำ

☆☆☆ ฉันทำได้ดี

☆☆ ฉันทำได้บ้าง

☆ ฉันยังทำได้ไม่ดี

ระบายสีลงใน ☆ ตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน □ สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันทำได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
๑. สามารถนำทรัพยากรไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	☆☆☆	☐
๒. นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	☆☆☆	☐
๓. สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมาใช้ในการผลิต บริโภค และบริการได้อย่างคุ้มค่า	☆☆☆	☐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
การบริหารจัดการทรัพยากร
เพื่อการผลิตสินค้าและบริการ
อย่างมีประสิทธิภาพ

ศูนย์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ปัจจัยการผลิต
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตสินค้า
และบริการอย่างมีประสิทธิภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทรัพยากรการผลิต
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบาย ปัจจัยที่ใช้ในการผลิต พร้อมระบายสีตกแต่งให้สวยงาม

<div data-bbox="189 763 485 869" style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">ที่ดิน</div>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<div data-bbox="189 1111 485 1216" style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">แรงงาน</div>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<div data-bbox="189 1442 485 1547" style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">ทุน</div>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<div data-bbox="189 1805 485 1910" style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">ผู้ประกอบการ</div>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ชื่อ .....นามสกุล ..... ชั้น ป.๓/..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ผู้ผลิต ผู้บริโภค
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตสินค้าและบริการ
 อย่างมีประสิทธิภาพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ผู้ผลิตและผู้บริโภค
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้อธิบายความหมายของผู้ผลิต และผู้บริโภค พร้อมทั้งยกตัวอย่าง

ผู้ผลิต

ผู้บริโภค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตสินค้าและบริการ
 อย่างมีประสิทธิภาพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เกิดจากทรัพยากรที่จำกัด
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดที่นำมาใช้ผลิตสินค้าและ
 บริการที่กำหนดให้มา ๑ ชนิด แล้วตอบคำถามลงในแบบบันทึก

น้ำมัน

ต้นไม้

แก๊สธรรมชาติ

แบบบันทึกทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ

๑. ทรัพยากรที่เลือก คือ

.....

๒. ทรัพยากรดังกล่าวนำไปใช้ในการผลิตสินค้าและบริการอะไรได้บ้าง

.....

.....

๓. ผู้ผลิตและผู้บริโภคควรปฏิบัติอย่างไร เพื่อนำทรัพยากรดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์
 และคุ้มค่าที่สุด

.....

.....

๔. ถ้าผู้ผลิตและผู้บริโภคไม่ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดจะก่อให้เกิดผลอย่างไร

.....

๕. นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดได้อย่างไร

.....

.....

๖. การมีส่วนร่วมในการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด สอดคล้องกับคุณธรรม จริยธรรม
 และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อใด

มีจิตสาธารณะ

ใฝ่เรียนรู้

รักความเป็นไทย

ใบงานที่ ๔ เรื่อง สินค้าและบริการ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตสินค้า
 และบริการอย่างมีประสิทธิภาพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สินค้าและบริการ
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกความหมายของสินค้าและบริการ พร้อมทั้งยกตัวอย่าง

สินค้า

บริการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ .....นามสกุล ..... ชั้น ป.๓/..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ปัจจัย ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตสินค้า
และบริการอย่างมีประสิทธิภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สินค้าและบริการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดรูปปัจจัย ๔ พร้อมทั้งเขียนอธิบายความสำคัญ

ปัจจัย ๔

ใบงานที่ ๖ เรื่อง สินค้าที่เป็นความต้องการของมนุษย์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตสินค้า
 และบริการอย่างมีประสิทธิภาพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สินค้าและบริการที่เป็นความต้องการของมนุษย์
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดรูปสินค้าที่เป็นความต้องการของมนุษย์ พร้อมทั้งเขียน
 อธิบายความสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ .....นามสกุล ..... ชั้น ป.๓/..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๗ เรื่อง หลักในการเลือกซื้อสินค้า
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตสินค้าและบริการ
 อย่างมีประสิทธิภาพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ประโยชน์และคุณค่าของสินค้าและบริการ
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกหลักการในการเลือกซื้อสินค้า

.....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....

ชื่อ .....นามสกุล .....ชั้น ป.๓/..... เลขที่ .....

ชั้น ป.๑ - ป.๓ ภาคเรียนที่ ๑

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตสินค้าและบริการ
อย่างมีประสิทธิภาพ

สิ่งที่ฉันได้ทำ

☆☆☆ ฉันทำได้ดี

☆☆ ฉันทำได้บ้าง

☆ ฉันยังทำได้ไม่ดี

ระบายสีลงใน ☆ ตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน □ สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
๑. บอกความหมายของทรัพยากรการผลิตได้	☆☆☆	☐
๒. วิเคราะห์การใช้ทรัพยากรในการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้	☆☆☆	☐
๓. รู้จักการใช้ทรัพยากรในการดำรงชีวิตให้เกิดประโยชน์	☆☆☆	☐
๔. จำแนกประเภทสินค้าและบริการได้	☆☆☆	☐
๕. จำแนกประเภทสินค้าและบริการที่จำเป็นและไม่จำเป็นได้	☆☆☆	☐
๖. วิเคราะห์ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เกิดจากทรัพยากรมีจำกัดกับความต้องการของมนุษย์ที่มีไม่จำกัด	☆☆☆	☐
๗. บอกแนวทางการปฏิบัติตนที่ถูกต้องและเหมาะสมในการเลือกซื้อสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต	☆☆☆	☐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
ออมไว้ไม่ขัดสน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การใช้จ่ายเงินของตนเอง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง วางแผนการใช้จ่ายของตนเอง
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนจัดทำแบบบันทึกการใช้จ่ายเงินของตนเอง ภายใน ๑ วัน
 ลงในตารางและตอบคำถาม

แบบบันทึกการใช้จ่ายเงินของตนเอง

ประจำวัน.....ที่.....เดือน.....พ...ศ.....

ลำดับที่	รายการ	รายรับ	รายจ่าย	คงเหลือ
๑				
๒				
๓				
๔				
รวม				

๑. ใน ๑ วัน นักเรียนมีรายได้ทั้งหมด.....บาท

รายจ่ายทั้งหมด.....บาท

เงินคงเหลือทั้งหมด.....บาท

๒. การใช้จ่ายของนักเรียนเป็นอย่างไร

รายรับมากกว่ารายจ่าย รายรับเท่ากับรายจ่าย รายรับน้อยกว่ารายจ่าย

๓. ถ้ามีเงินเหลือ นักเรียนจะนำเงินที่เหลือไปทำอะไร

๔. ถ้าต้องการให้มีเงินคงเหลือมากขึ้นจะลดค่าใช้จ่ายรายการใด

๕. การใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด สอดคล้องกับคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อใด

อยู่อย่างพอเพียง ใฝ่เรียนรู้ มีจิตสาธารณะ

ชื่อ .....นามสกุล .....ชั้น ป.๓/..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง วางแผนการนำเงินออมมาใช้จ่ายอย่างเหมาะสม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วางแผนการนำเงินออมมาใช้จ่ายอย่างเหมาะสม
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนการนำเงินออมของนักเรียนมาใช้จ่ายอย่าง
 เหมาะสม

.....
 .....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....
 .....

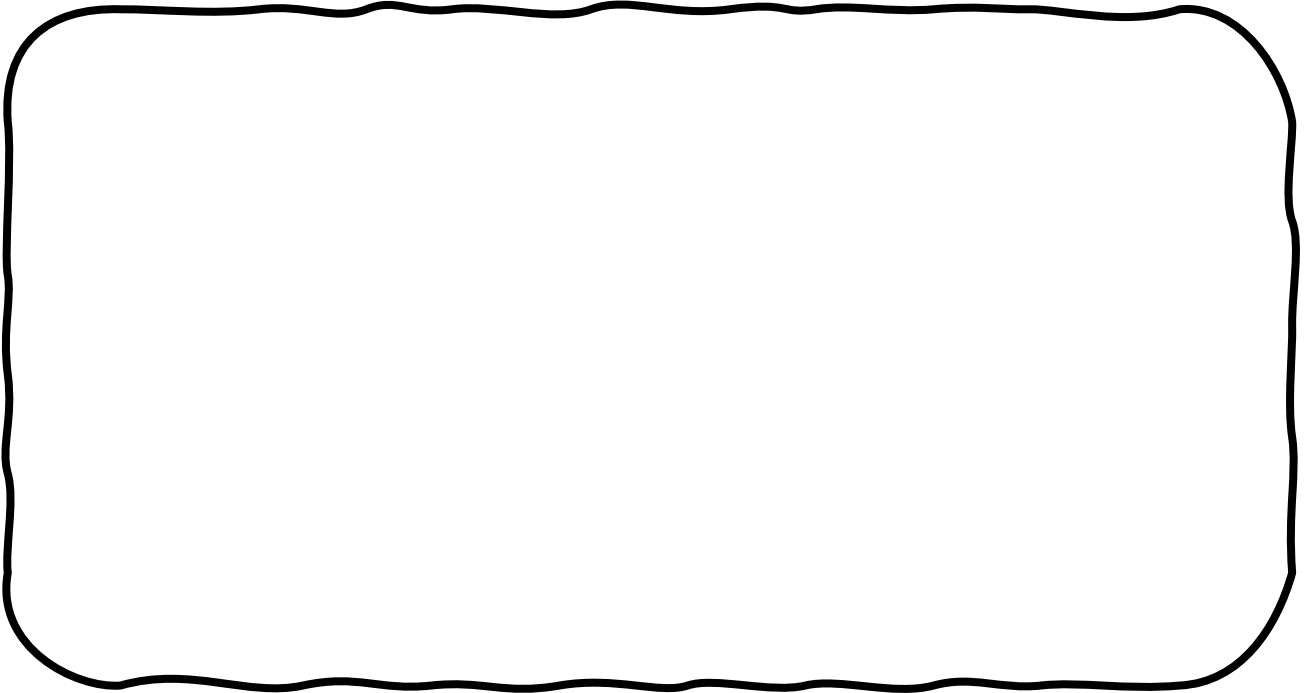
.....
 .....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....
 .....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การแสวงหารายได้ที่สุจริตและเหมาะสม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ออมไว้มิใช่อดทน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การวางแผนหารายได้ที่เหมาะสม
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดรูปการแสวงหารายได้ที่เหมาะสมของนักเรียน
 พร้อมทั้งอธิบาย

.....

.....

.....

.....

ชื่อ .....นามสกุล .....ชั้น ป.๓/..... เลขที่ .....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน

สิ่งที่ฉันทำได้ทำ

☆☆☆ ฉันทำได้ดี

☆☆ ฉันทำได้บ้าง

☆ ฉันยังทำได้ไม่ดี

ระบายสีลงใน ☆ ตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน □ สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันทำได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
๑. บอกความจำเป็นของการวางแผนการใช้จ่ายเงิน	☆☆☆	☐
๒. บอกความสำคัญของการทำบัญชีรายรับ รายจ่ายของตนเอง	☆☆☆	☐
๓. วางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเองในการดำรงชีวิต	☆☆☆	☐
๔. วางแผนการแสวงหารายได้ที่สุจริตและเหมาะสม	☆☆☆	☐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
ภาษาและการแข่งขันทางการค้า

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ภาษี
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภาษีและการแข่งขันทางการค้า
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของภาษี
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

ภาษี หมายถึง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ประเภทของภาษี
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภาษีและการแข่งขันทางการค้า
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ประเภทของภาษี
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายภาษีประเภทต่าง ๆ ต่อไปนี้

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

.....

.....

.....

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

.....

.....

.....

ภาษีเงินมูลค่าเพิ่ม

.....

.....

.....

ภาษีสรรพสามิต

.....

.....

.....

ภาษีโรงเรือน

.....

.....

.....

ภาษีศุลกากร

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง สินค้าและบริการที่รัฐบาลจัดให้แก่ประชาชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภาษีและการแข่งขันทางการค้า
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สินค้าและบริการที่รัฐบาลจัดให้แก่ประชาชน
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

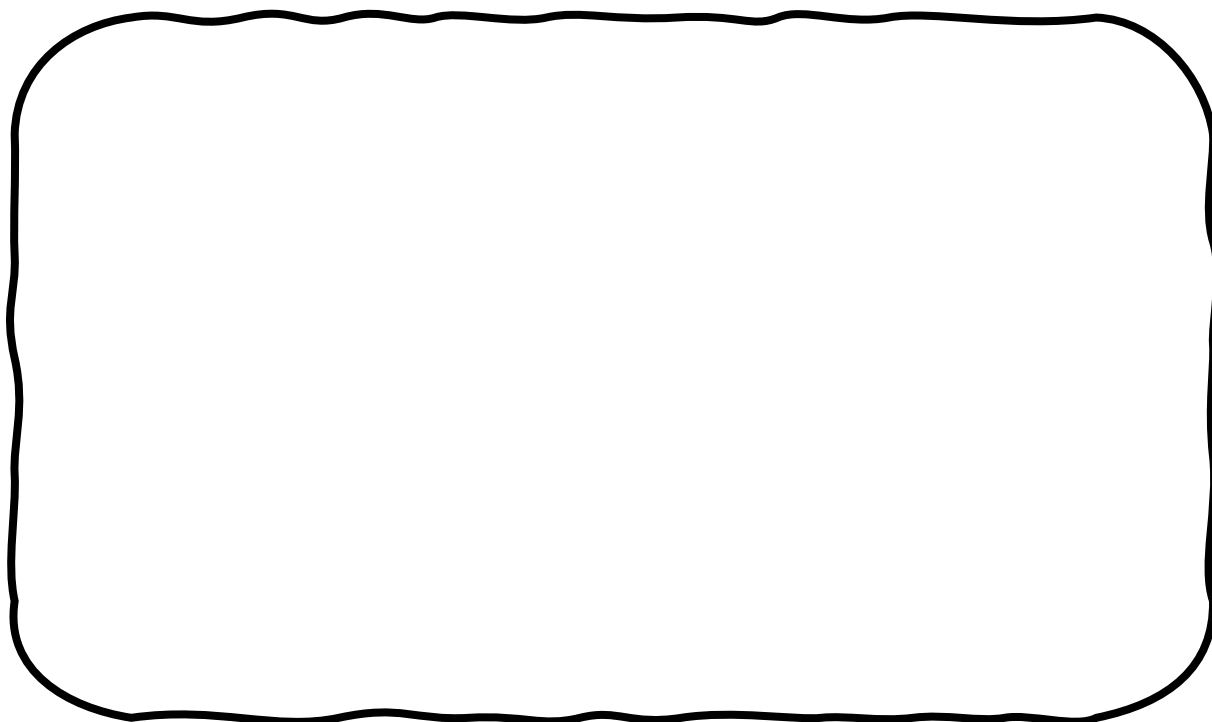
คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นสินค้าและบริการ
 ที่รัฐบาลจัดให้แก่ประชาชน

☐	๑. สร้างถนน	☐	๑๑. สถานีตำรวจ
☐	๒. สะพานลอย	☐	๑๒. รถแท็กซี่
☐	๓. ห้างสรรพสินค้า	☐	๑๓. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
☐	๔. โรงพยาบาล	☐	๑๔. ไฟฟ้า
☐	๕. โรงเรียนเอกชน	☐	๑๕. น้ำประปา
☐	๖. โรงภาพยนตร์	☐	๑๖. เงินเดือนของครูเอกชน
☐	๗. ตลาด	☐	๑๗. สถานีอนามัย
☐	๘. สวนสาธารณะ	☐	๑๘. สวนสนุก
☐	๙. ห้องสมุดชุมชน	☐	๑๙. รถดับเพลิง
☐	๑๐. ร้านอาหาร	☐	๒๐. ที่อยู่อาศัย

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ภาษีที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภาษีและการแข่งขันทางการค้า
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง บทบาทของประชาชนในการเสียภาษี
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพสินค้าและบริการที่เกิดจากการเสียภาษีของ
 ประชาชน และตอบคำถาม

๑. สินค้าหรือบริการในภาพ คือ .....

๒. สินค้าหรือบริการในภาพมีประโยชน์อย่างไร

.....

๓. ผู้มีรายได้มีบทบาทในการเสียภาษีอย่างไร

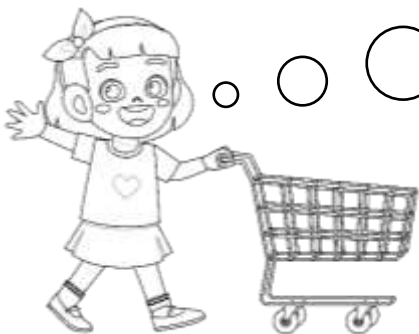
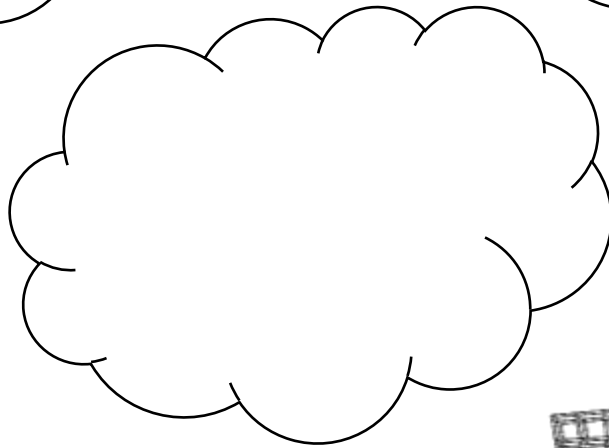
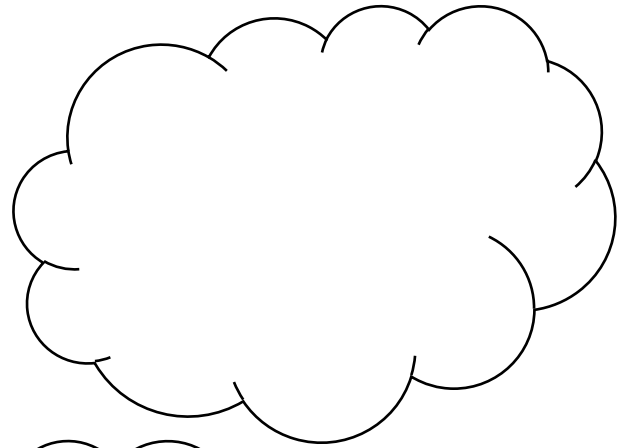
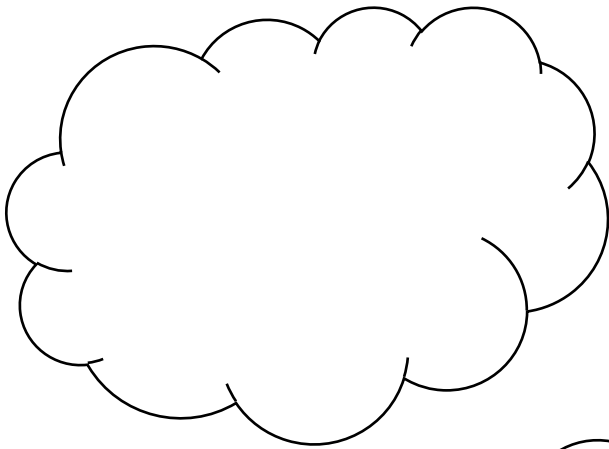
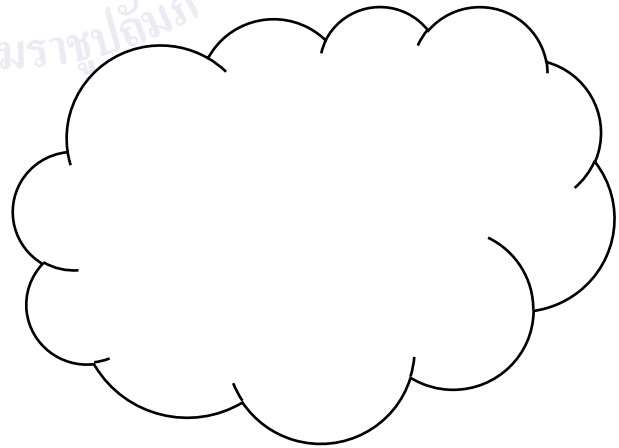
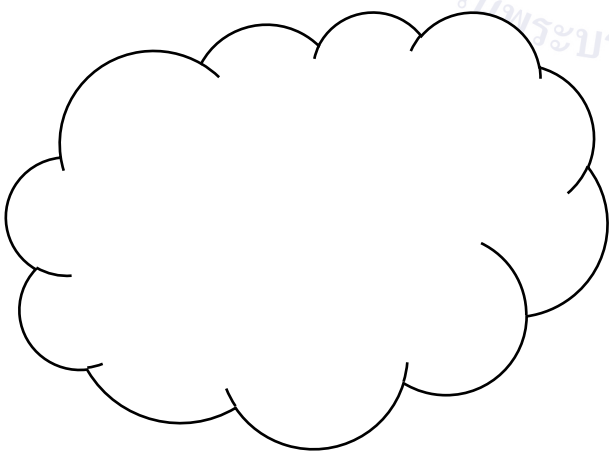
.....

๔. ถ้าทุกคนที่มีรายได้ไม่เสียภาษีจะเกิดผลอย่างไร

.....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภาษีและการแข่งขันทางการค้า
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การแข่งขันทางการค้า
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนสมมติ ว่าเป็นพ่อค้า แม่ค้าและบอกวิธีการที่จะทำให้สินค้า
 ของนักเรียนขายดี

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ร้านของฉัน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภาษีและการแข่งขันทางการค้า
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ผลกระทบของการแข่งขันทางการค้า
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ครูให้นักเรียนวางแผนการขายผลไม้ของตนเอง เพื่อให้สามารถจำหน่ายผลไม้ได้มากกว่าร้านของเปรมปรีดา แล้วตอบคำถาม

ราคาผลไม้ที่ซื้อมาจากพ่อค้าคนกลาง

ส้ม

๑๐ กก./๒๕๐ บาท

ชมพู

๑๐ กก./๑๕๐ บาท

เงาะ

๑๐ กก./๑๒๐ บาท

แตงโม

๑๐ กก./๑๕๐ บาท

น้อยหน่า

๑๐ กก./๑๕๐ บาท

มังคุด

๑๐ กก./๑๒๐ บาท

ร้านขายผลไม้เปรมปรีดา	
รายการผลไม้ ๑ กิโลกรัม/บาท	
ส้ม	๓๕
ชมพู่	๒๕
เงาะ	๒๐
แตงโม	๒๕
น้อยหน่า	๒๕
มังคุด	๒๘

ร้านขายผลไม้ของนักเรียน	
ชื่อ.....	
ส้ม	.....
ชมพู่	.....
เงาะ	.....
แตงโม	.....
น้อยหน่า	.....
มังคุด	.....

๑. นักเรียนวางแผนการตั้งราคาผลไม้อย่างไร

.....

.....

.....

๒. นักเรียนจะตั้งราคาผลไม้อย่างไรเพื่อให้มีคนมาซื้อผลไม้ที่ร้านของตนเอง

.....

.....

.....

๓. การแข่งขันทางการค้ามีประโยชน์ต่อผู้บริโภคอย่างไร

.....

.....

.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภาษีและการแข่งขันทางการค้า

สิ่งที่ฉันได้ทำ

☆☆☆ ฉันทำได้ดี

☆☆ ฉันทำได้บ้าง

☆ ฉันยังทำได้ไม่ดี

ระบายสีลงใน ☆ ตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน □ สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
๑. บอกความสำคัญของภาษีได้	☆☆☆	☐
๒. บอกประเภทของภาษีได้	☆☆☆	☐
๓. บอกสินค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชนได้	☆☆☆	☐
๔. บอกบทบาทของประชาชนในการเสียภาษีได้	☆☆☆	☐
๕. วิเคราะห์เหตุผลของการแข่งขันทางการค้าที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง	☆☆☆	☐
๖. บอกผลกระทบของการแข่งขันทางการค้าที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง	☆☆☆	☐

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : กลางภาค   ปลายภาค   หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งที่ฉันชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....
 .....
 .....

สิ่งที่ฉันไม่ชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....
 .....

สิ่งที่ฉันจะทำให้ดีขึ้น คือ

.....
 .....
 .....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
ประเพณีและวัฒนธรรม

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของประเพณีและวัฒนธรรม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของประเพณีและวัฒนธรรม
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ประเพณีและวัฒนธรรมไทย

ประเพณี หมายถึง สิ่งที่ดีงามที่ชุมชนประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมาจนกลายเป็นแบบแผนของวิถีชีวิตของคนในชุมชนความประพฤติที่หมู่ชนหมู่หนึ่งถือเป็นธรรมเนียมหรือเป็นแบบแผนสืบต่อกันมาจนเป็นพิมพ์เดียวกัน ถ้าใครในหมู่ประพฤตินอกแบบก็เป็น การผิดประเพณี

ประเพณีไทยแบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑. ประเพณีส่วนบุคคล ได้แก่ ประเพณีเกี่ยวกับการแต่งงาน ประเพณีการเกิด ประเพณี การตาย ประเพณีการบวช ประเพณีการขึ้นบ้านใหม่ ประเพณีทำบุญอายุ เป็นต้น
๒. ประเพณีส่วนรวม ได้แก่ ประเพณีทางศาสนาต่าง ๆ เช่น ประเพณีการทำบุญ เข้าพรรษา ออกพรรษา ประเพณีตรุษสารท ประเพณีลอยกระทง ประเพณีเทศกาล สงกรานต์และประเพณีวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นต้น

วัฒนธรรม หมายถึง สิ่ง que แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีทุกสิ่ง ทุกอย่าง que มนุษย์สร้างขึ้นมา นับตั้งแต่ภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา กฎหมาย ศิลปะ จริยธรรม ตลอดจนวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ อาจกล่าวได้ว่าวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือที่มนุษย์ คิดค้นขึ้นมาเพื่อช่วยให้มนุษย์สามารถ ดำรงอยู่ต่อไปได้ เพราะการจะมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ได้มนุษย์จะต้องรู้จักใช้ประโยชน์จาก ธรรมชาติและจะต้องรู้จักควบคุมความประพฤติของมนุษย์ด้วยกัน วัฒนธรรม คือคำตอบ ที่มนุษย์ในสังคมคิดขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้

ตัวอย่างประเพณี

ตัวอย่างวัฒนธรรม

- ๑) สร้างความรักความผูกพันในครอบครัว เช่นวันสงกรานต์ ซึ่งเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทย ลูกหลานที่ทำงานอยู่ต่างถิ่นจะกลับบ้านไปรดน้ำดำหัวขอพรจากพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ เพื่อความเป็นสิริมงคล
- ๒) สร้างขวัญกำลังใจในการประกอบอาชีพ เช่น ชาวนาจะประกอบพิธีสู่ขวัญข้าวเพื่อบูชาแม่โพสพเทวีแห่งข้าวปลาอาหารเพื่อให้มีผลผลิตดี ชาวนาชาวไร่ในภาคอีสานมักทำประเพณีบุญบั้งไฟเพื่อขอฝนให้ตกตามฤดูกาลและมีน้ำเพียงพอสำหรับการเพาะปลูก
- ๓) สร้างความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ เช่น ประเพณีการทำบุญสารทเดือนสิบ ซึ่งเป็นประเพณีที่จัดขึ้นเพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว
- ๔) ก่อให้เกิดความกลมเกลียวและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสมาชิกในสังคม เช่น ประเพณีลงแขกเกี่ยวข้าวเป็นประเพณีอย่างหนึ่งของชาวนา โดยเจ้าของนาจะบอกเพื่อนบ้านว่าจะเกี่ยวข้าวเมื่อไรเมื่อถึงเวลาเจ้าของนาจะปักธงไว้ชาวบ้านจะมาช่วยกันเกี่ยวข้าวในแปลงนาของเพื่อนบ้าน เพื่อแสดงถึงความสามัคคีและความมีน้ำใจ
- ๕) สร้างเอกลักษณ์ให้แก่สังคม เช่น ภาษา ธงชาติ เพลงชาติ

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของประเพณีและวัฒนธรรม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของประเพณีและวัฒนธรรม
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายเกี่ยวกับความหมายของประเพณีและวัฒนธรรม

ประเพณีและวัฒนธรรมมีความหมายว่าอย่างไร

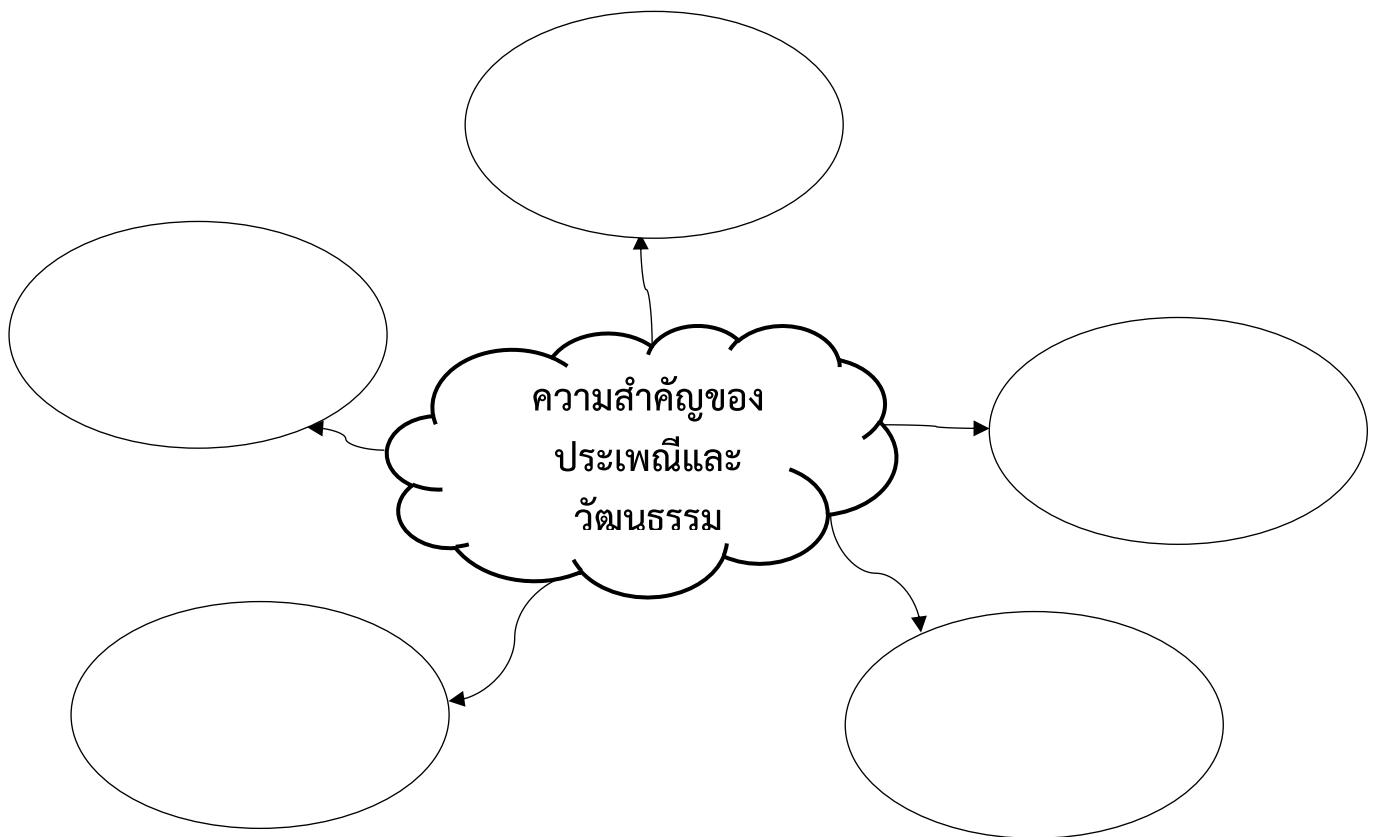
.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนวิเคราะห์ความสำคัญของประเพณีและวัฒนธรรมโดยใช้แผนผังความคิด

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัว
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
 เรื่อง การแสดงออกที่เหมาะสมกับประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัว
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ครอบครัวประกอบด้วย พ่อแม่ ลูก และอาจรวมไปถึงญาติผู้ใหญ่อื่น ๆ เช่น ปู่ย่า ตายาย ลุงป้า น้าอา ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดของสังคม โดยทำหน้าที่ให้ความรัก ความอบอุ่นอบรมเลี้ยงดู และถ่ายทอดประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีให้แก่สมาชิกในครอบครัว เพื่อให้เป็นคนดีของสังคม

ประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัวที่สำคัญ มีดังนี้

ใบงานที่ ๒ เรื่อง คุณค่าของประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง การแสดงออกที่เหมาะสมกับประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัว
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษากรณีตัวอย่างเรื่อง ครอบครัวอบอุ่น แล้วตอบคำถาม

กรณีตัวอย่าง เรื่อง ครอบครัวอบอุ่น

วันเสาร์ อาทิตย์นี้ พี่นะโมและน้องไบหม่อนช่วยกันทำงานบ้านตามที่คุณแม่เคยสั่งให้ทำ คุณแม่ทำงานบ้านและทำอาหารพิเศษกว่าทุกวันให้สมาชิกในครอบครัวได้รับประทานร่วมกันในตอนเย็น ส่วนคุณพ่อดูแลรดน้ำผักสวนครัวและปลูกสมุนไพรข้างบ้านเพิ่มขึ้น เมื่อคุณแม่ทำอาหารเสร็จแล้ว ได้มอบหน้าที่ให้พี่นะโม นำไปให้คุณยายซึ่งอยู่บ้านใกล้ ๆ กัน พี่นะโมไหว้คุณยายหลังจากส่งอาหารเรียบร้อยแล้ว คุณยายชมว่าพี่นะโมมีมารยาทดี อ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่ เป็นวันนั้นสมาชิกในครอบครัวทุกคนรับประทานอาหารพร้อมกันและสนทนากันอย่างสนุกสนาน พอถึงตอนกลางคืน ทุกคนไหว้พระสวดมนต์ก่อนนอนทุกคืน เมื่อเช้าตรู่ทั้งครอบครัวก็ได้มาทำบุญตักบาตรที่วัดเนื่องจากเป็นวันพระ

คำถาม

๑. ประเพณีและวัฒนธรรมสำคัญของครอบครัวอบอุ่น มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

๒. การที่สมาชิกทุกคนในครอบครัวอบอุ่นต่างก็ปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรม ส่งผลดีหรือเกิดประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
 กับพุทธศาสนา
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ท้องถิ่นหรือชุมชนที่นับถือศาสนาพุทธ จะมีประเพณีและวัฒนธรรมที่สำคัญดังนี้

ประเพณีโยนบัว

เป็นงานประเพณีที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาซึ่งจัดงานตรงกับวันขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๑ คือก่อนออกพรรษา ๑ วัน ที่จัดก่อนวันออกพรรษาเพราะวันออกพรรษาจะเป็นวันที่พุทธศาสนิกชนทำบุญกันจะเป็นวันที่ทุกคนสนุกสนานรื่นเริงเปรียบเหมือนการเฉลิมฉลองก่อนเทศกาลออกพรรษา

ประเพณีบวชลูกแก้ว

เพื่อทำการบวชเป็นสามเณรในพระพุทธศาสนา โดยจะพบเห็นการจัดปอยส่องลองกันมากที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเฉพาะในเขตอำเภอเมือง อำเภอขุนยวม และอำเภอปาย คนส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมประเพณีนี้ก็สืบเชื้อสายมาจากไทใหญ่

ประเพณีแห่เทียนพรรษา

งานประเพณีแห่เทียนพรรษา เป็นประเพณีทางพุทธศาสนา ของชาวอุบลฯ ซึ่งมีความเจริญในพุทธศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีมาเป็นเวลายาวนาน ถือเป็นงานบุญที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของจังหวัดอุบลราชธานี

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
 กับพุทธศาสนา
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนบรรยายใต้ภาพที่แสดงถึงประเพณีและวัฒนธรรม
 ในท้องถิ่น

.....
 .....

.....
 .....

.....
 .....

.....
 .....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น (ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อของศาสนาคริสต์และอิสลาม

รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ประเพณีและวัฒนธรรมศาสนาคริสต์

พิธีรับศีลมหาสนิท

ศีลมหาสนิท คือ พิธีกรรมของชาวคริสต์ เพื่อร่วมสนิทกับพระเยซู โดยการรับประทาน ขนมปัง (สัญลักษณ์แทนพระกายของพระองค์) และ เหล้าองุ่น (สัญลักษณ์แทนพระโลหิต) การประกอบพิธีศีลมหาสนิท เพื่อให้ชาวคริสต์ระลึกถึงคุณของพระเจ้า เพื่อการประกาศยอมรับว่าพระเจ้าได้สถิตอยู่ในกายตน เพื่อแนบแน่นเป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์ และเพื่ออยู่ร่วมกันด้วยความรักในประชาคมเดียวกัน

เทศกาลคริสต์มาส

วันคริสต์มาส หรือ วันสมโภชพระคริสตสมภพ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองการประสูติของพระเยซู นับเป็นวันหยุดทางศาสนา มีวัฒนธรรมของประชากรหลายพันล้านคนทั่วโลกนิยมจัดการเฉลิมฉลองในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ซึ่งในวันดังกล่าวจะเน้นพิธีกรรมของคริสต์ศาสนิกชนเป็นสำคัญ วันคริสต์มาส เป็นวันปิดเทศกาลเตรียมการรับเสด็จ และวันเริ่มต้นเทศกาลพระคริสตสมภพ ทั้งสิ้น ๑๒ วัน อีกทั้ง วันคริสต์มาสก็เป็นวันหยุดราชการในหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก รวมถึงมีผู้ใช้คริสต์ศาสนิกชนก็หันมาเฉลิมฉลองกันมากขึ้น

พิธีรับศีลมหาสนิท

เทศกาลคริสต์มาส

ประเพณีและวัฒนธรรมศาสนาอิสลาม

งานเมาลิด

คำว่าเมาลิดเป็นภาษาอาหรับ แปลว่าวันประสูติของท่านนบี มุฮัมมัด เป็นวันแห่งการเฉลิมฉลองคล้ายวันเกิดของท่านศาสดามุฮัมมัด ในวันดังกล่าว ชาวมุสลิมจะได้จัดงานถวายความรำลึกถึงท่านศาสดามุฮัมมัด ในพิธีจะมีการนำประวัติของท่านศาสดามากล่าวถึงเป็นโวหารสุดดี มีทั้งการกล่าวด้วยร้อยแก้วและร้อยกรอง ซึ่งจะใช้นหนังสือ อัล-บัยร-ซันญี ในการอ่าน วัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่เกียรติคุณท่านศาสดาผู้มีพระคุณและแสดงความกตเวทิตาคุณ และเป็นประหนึ่ง เพื่อสอนให้เยาวชนได้รู้จักบุคคลสำคัญทางศาสนา นอกจากนี้ยังมีการอ่านคัมภีร์อัล-กุรอาน การอ่านดุอาขอพรจากองค์อัลเลาะห์ เมื่อเสร็จพิธีทางศาสนาแล้วก็จะมีการทำบุญเลี้ยงกันที่มัสยิดหรือที่บ้าน

การถือศีลอด

การถือศีลอดตามความหมายทางศาสนาของอิสลาม คือการงดเว้นจากการกิน การดื่ม การเสพ และการมีความสัมพันธ์ทางเพศ ตั้งแต่ดวงอาทิตย์ขึ้นจนถึงดวงอาทิตย์ตกตลอดทั้งเดือนเราะมะฎอนของทุกปีการถือศีลอดในเดือนรอมฎอนนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ถือศีลอดได้สัมผัสและรับรู้ถึงความทุกข์ยากลำบาก ได้เรียนรู้ถึงอุปสรรคต่าง ๆ ของการดำเนินชีวิต และเมื่อได้สัมผัส ได้รับรู้ถึงความทุกข์ยากแล้ว การถือศีลอดจึงส่งผลสืบเนื่องให้ผู้ถือศีลนั้นรู้จักอดกลั้นอดทนต่อความทุกข์ยากต่าง ๆ ด้วยความพากเพียรและสติปัญญา กล่าวคือ ฝึกฝนจิตใจของชาวมุสลิมทุกคนให้เป็นผู้มีสติ หนักแน่น มีจิตใจอดทนอดกลั้นทั้งต่อความหิวโหย

งานเมาลิด

การถือศีลอด

การละหมาด

เป็นการปฏิบัติศาสนกิจอย่างหนึ่งในศาสนาอิสลาม เพื่อเป็นการภักดีต่ออัลลอฮ์ มุสลิม ทุกคนจะต้องละหมาด วันละ ๕ เวลา เรียกว่า ละหมาดฟัรฎู ละหมาด หมายถึง การขอพร ความหมายทางศาสนาหมายถึง การกล่าวและการกระทำ ซึ่งเริ่มต้นด้วยตักบีร์ และ จบลงด้วย สละม การละหมาดเป็นการสร้างเอกภาพอย่างหนึ่งของมุสลิม เมื่อละหมาดมุสลิมทั่วโลก หันหน้าไปทางกิบละฮ์ เพื่อเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ การละหมาด ฝึกฝนให้เป็นคนตรงต่อเวลา มีความอดทน และขัดเกลาจิตใจ ให้บริสุทธิ์ ผ่องแผ้ว ไม่ประพฤตสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางชั่วร้าย

ฮารีรายอ

เป็นภาษามลายูปัตตานี ส่วนในภาษามลายูกลาง แปลว่า วันใหญ่ หรือ วันอีด เป็นวันเฉลิมฉลองเทศกาลวันขึ้นปีใหม่ของชาวมุสลิม โดยก่อนวันงาน ชาวมุสลิมจะออกมาจับจ่ายซื้อของ เสื้อผ้า และหมวกกะปิเยาะ เพื่อเตรียมต้อนรับเทศกาลฮารีรายอ กันอย่างคึกคัก และในวันดังกล่าวชาวมุสลิมจะไปเยี่ยมเยียนพ่อแม่ ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน เพื่ออภัยต่อกันในสิ่งที่ผ่านมา มีการแสดงออกด้วยการสวมกอด การจูบมือ การหอมแก้มทั้งสองของพ่อแม่ เป็นการแสดงความรัก ลูกหลานที่อยู่ต่างภูมิลำเนาต่างกลับบ้าน เมื่อมาขออภัยและอำนวยพรให้พ่อแม่ ทุกครัวเรือนจะมีความอบอุ่นไปด้วยบรรดาลูก ๆ หลาน ๆ กลับบ้านโดยพร้อมเพรียงกัน

ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นเกี่ยวกับศาสนา

๑. สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ เพราะหลักคำสอนและแนวคิดของบรรพบุรุษมีความเฉียบแหลมและสามารถใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย
๒. เพื่อให้เราเป็นคนไทยที่ทำหน้าที่ความเป็นไทยได้อย่างไม่ขาดตกบกพร่องอะไรที่เป็นประโยชน์ของประเทศชาติก็ควรร่วมด้วยช่วยกัน
๓. เพื่อให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับประเพณีไทยในแต่ละท้องถิ่นได้อย่างลึกซึ้ง
๔. สามารถนำเอาความรู้ความเข้าใจและข้อมูลและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับประเพณีไปเผยแพร่ต่อ

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น (ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อของศาสนาคริสต์และอิสลาม รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนบรรยายใต้ภาพที่แสดงถึงประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น (ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม)

๑)

๒)

๓)

๔)

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

การปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นมีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเข้าร่วมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการเกิด

ประเพณีการเกิด การเกิดเป็นเรื่องที่สังคมไทยให้ความสำคัญ ส่วนจะมีพิธีรีตองมากน้อยเพียงไรก็แล้วแต่ความเชื่อของแต่ละคน หรือสังคมที่ตนอยู่ร่วมด้วย คนสมัยก่อนทำพิธีต่าง ๆ ก็เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดในระหว่างตั้งครรภ์ เพื่อให้คลอดได้ง่ายแม่จะได้ไม่เป็นอันตรายถึงตาย เพื่อคุ้มครองปกป้องรักษาทารกที่คลอดให้ออกมาโดยปลอดภัย แต่เดิมมีความเชื่อว่า การทำพิธีเกิดจะช่วยป้องกันปัดเป่าผีร้ายที่จะมาทำอันตรายแก่ทารกและแม่ เพราะวิทยาการต่าง ๆ ในสมัยนั้นยังไม่เจริญ คนจึงไปเชื่อในสิ่งลึกลับ ต่อมาเมื่อมนุษย์เจริญขึ้น ความเชื่อในเรื่องผีค่อย ๆ หดไป แต่ชนบางพวกบางกลุ่มก็ยังนิยมปฏิบัติที่เขาทำ เช่นนั้นก็เพื่อความสบายใจ หรือเขาทำให้เพราะท้องถิ่นที่เขาอยู่เห็นว่าควรทำ ไม่ทำจะเดือดร้อน แก่คนส่วนใหญ่ เขาจึงทำตามเพื่อไม่ได้ผิดประเพณี และดูเป็นคนนอกกริตนอกรอยไป เช่น ประเพณีการทำขวัญเด็กแรกเกิด

ประเพณีเกี่ยวกับงานศพ

ชาวไทยมีประเพณีเกี่ยวกับงานศพหลายขั้นตอน นับตั้งแต่วันตาย จะมีประเพณีการตั้งศพ วันเผาศพหรือวันฌาปนกิจศพ และทำบุญหลังวันเผาศพ ทั้งนี้เพื่อให้ญาติมิตรที่สนิทสนมกับคนตายได้รับรู้ร่วมกันและร่วมในพิธีศพได้ บางคนนิยมทำบุญเกี่ยวกับงานศพหลายวัน อาจจะมีรับศพไว้ระยะเวลาหนึ่ง เช่น ๕๐ วัน ๑๐๐ วัน ก่อนที่จะเผาตามความเชื่อทางพระพุทธศาสนา

ประเพณีเกี่ยวกับงานสมรส (งานแต่งงาน)

การแต่งงาน เป็นประเพณีที่สำคัญสำหรับวิถีชีวิตไทย เพราะเป็นการบ่งบอกว่าผู้ที่แต่งงานนั้นมีความเป็นผู้ใหญ่แล้ว มีความรับผิดชอบมากขึ้น และพร้อมที่จะเป็นครอบครัว รับผิดชอบชีวิตอีกหลายคนเพิ่มขึ้นนอกจากชีวิตของตนเอง และยังได้ทำหน้าที่แสดงความสามารถ ตามบทบาทของตนเองในฐานะหัวหน้าของครอบครัว ดังนั้นการแต่งงาน ตามทัศนะของผู้เขียนนั้นย่อมน หมายถึง การที่ชาย-หญิง ของไทย มีความรักใคร่ต่อกันจนสุขงอม มีความเห็นอกเห็นใจกันและพร้อมที่จะดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัวอย่างสามัคคี จึ่งจำเป็นต้องแต่งงานกัน ให้เป็นไปตามประเพณีของสังคม

มีผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่ายยอมรับและสังคมต้องรับรู้ด้วยเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ประเพณี การแต่งงานจึงจำเป็นต้องจัดให้มีพิธีกรรมตามขั้นตอนของประเพณีไทย เริ่มตั้งแต่ การทาบทาม สู่ขอ หมั้น และแต่งงาน พิธีการแต่งงานนี้ถ้าจะให้ถูกต้องเหมาะสม จะต้อง ประกอบพิธีทางศาสนาด้วยในตอนเช้า และอีกพิธีก็คือจะต้องจดทะเบียนแต่งงานให้ ถูกต้องตามกฎหมาย ก็ถือว่า การแต่งงานนั้นถูกต้องสมบูรณ์ ส่วนจะทำพิธีหลังน้ำพระ พุทธรนต์และประสาทพรนั้นจะกระทำตอนเย็นและเลี้ยงรับรองแขกผู้มีเกียรติไปพร้อม กันหลังจากหลังน้ำพระพุทธรนต์และประสาทพรแล้ว หรือจะทำให้เสร็จภายในภาคเช้า เลยก็ได้

ประเพณีการบวช

การบวชถือเป็นสิ่งที่จะช่วยอบรมสั่งสอน ให้เป็นคนดี ตลอดจนเป็นการทดแทนคุณ พ่อแม่ที่ให้กำเนิดเพื่อให้พ่อแม่เป็นสุข และตัวผู้บวชเองก็จะได้มีโอกาสศึกษาธรรมวินัย สวดมนต์ภาวนาทำใจให้สงบ เป็นต้นการบวชจึงมี ๒ แบบ คือ

บรรพชา (บวชเณร) เด็กชายที่จะบวชเป็นสามเณรได้ จะต้องมียุตั้งตั้งแต่ ๗ ปี ขึ้นไป สมัยก่อนการบวชเณรเป็นการฝากลูกให้พระดูแลอบรมสั่งสอน เพราะวัดเป็น เสมือนโรงเรียนหรือสถานที่สอนคนให้เป็นคนดี แต่สมัยนี้การบวชมักเป็นการบวช เพื่อแก้บน บวชหน้าศพ บวชเพื่อศึกษาธรรมวินัย

การอุปสมบท (บวชพระ) ชายที่จะบวชได้ต้องมีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ การอุปสมบทเป็นประเพณีที่มีความสำคัญมาก ทั้งนี้เพราะชายที่มีอายุครบ ๒๐ ปี เป็นวัยที่เข้าเขตผู้ใหญ่ ซึ่งจะต้องมีความรับผิดชอบในชีวิตของตน

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเข้าร่วมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำแผนผังความคิด เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรม
 ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตคนไทย

การดำเนินชีวิต

การตาย

การเกิด

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง : ให้นักเรียนบันทึกการเข้าร่วมประเพณีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง
 กับการดำเนินชีวิตของนักเรียน

ประเพณีที่นักเรียนเข้าร่วม

.....

กิจกรรมที่เข้าร่วม

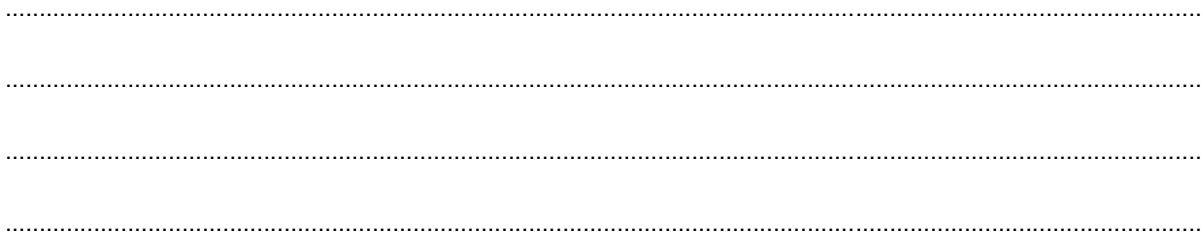
.....

ประโยชน์ที่ได้รับ

.....

ใบงานที่ ๖ เรื่อง การมีส่วนร่วมและอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การมีส่วนร่วมและอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมไทย
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนอธิบายและวาดภาพประกอบในการมีส่วนร่วมและอนุรักษ์
ประเพณีและวัฒนธรรมไทยที่นักเรียนเคยมีส่วนร่วม

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง _____ ประเพณีและวัฒนธรรม _____

สิ่งที่ฉันได้ทำ

☆☆☆ ฉันทำได้ดี

☆☆ ฉันทำได้บ้าง

☆ ฉันยังทำได้ไม่ดี

ระบายสีลงใน ☆ ตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน □ สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
๑. บอกความหมาย ความสำคัญของประเพณีและวัฒนธรรมได้	☆☆☆	☐
๒. วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรม ในครอบครัวที่ส่งผลต่อตนเองและต่อครอบครัวหรือสังคม	☆☆☆	☐
๓. อธิบายและยกตัวอย่างประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่ เกี่ยวข้องกับความเชื่อของศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และ ศาสนาอิสลาม	☆☆☆	☐
๔. อธิบายและยกตัวอย่างประเพณีและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินชีวิต	☆☆☆	☐
๕. ปฏิบัติตนการมีส่วนร่วมประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นได้ อย่างเหมาะสมกับวัย	☆☆☆	☐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
พฤติกรรมกรดำเนินชีวิต
ที่เหมาะสมกับสังคมไทย

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การทักทายและการทำความเคารพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับสังคมไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การดำเนินชีวิตด้านการทักทายและการทำความเคารพ
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำทักทายที่นักเรียนควรรู้

ภาษา	คำทักทาย
ภาษาไทยกลาง	สวัสดี
ภาษาท้องถิ่นภาคเหนือ	สวัสดีเจ้า
ภาษาท้องถิ่นภาคอีสาน	ไปไส
ภาษาท้องถิ่นภาคใต้	พันพริ้อ
ภาษาอังกฤษ	Hello
ภาษาจีน	หนีห่าว
ภาษาฝรั่งเศส	บง ชูร์
ภาษาลาว	ซ่าบายดี

วัฒนธรรมการทำความเคารพ

การไหว้แบบไทย

การไหว้ระดับที่ ๑ ไหว้พระ ประนมมือขึ้น ก้มศีรษะ
 จรดหัวแม่มือที่กลางหว่างคิ้ว นิ้วชี้แตะที่เหนือหน้าผาก
 ก้มหัวให้หน้าขนานกับพื้น ค้อมหลังพอประมาณ

การไหว้ระดับที่ ๒ ไหว้ผู้มีพระคุณและผู้อาวุโส เช่นเดียวกับการไหว้พระ แต่นิ้วหัวแม่มือจรดปลายจมูก นิ้วชี้จดหว่างคิ้ว

การไหว้ระดับที่ ๓ ไหว้บุคคลทั่วไปและผู้เสมอกัน ประนมมือขึ้น ก้มศีรษะเล็กน้อย หัวแม่มือจรดที่ปลายคาง นิ้วชี้แตะที่จมูก ค้อมหลังพอประมาณ

จับมือทักทาย (Handshake) แบบชาวตะวันตก

การโค้งคำนับแบบชาวตะวันออก (ญี่ปุ่น)

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันด้านศาสนาและศาสนพิธี
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับสังคมไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
 เรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตด้านศาสนาและศาสนพิธีในสังคมไทย
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ศาสนาและศาสนพิธีที่นักเรียนควรรู้จัก

ศาสนาพุทธ

- **การเวียนเทียน** คือการเดินเวียนรอบปูชนียสถานสำคัญ เช่น อุโบสถวิหาร หรือ พระพุทธรูปเพื่อระลึกถึงคุณของพระรัตนตรัยในวันสำคัญ โดยใช้เทียนรูปและดอกไม้ เป็นเครื่องสักการบูชา ถ้าวัวในมือแล้วเดินเวียน ๓ รอบ ขณะที่เดินรอบนั้นพึงตั้งใจให้สงบ พร้อมสวดมนต์ระลึกถึงพระพุทธรูป ด้วยการสวดบท "อิติปิโส" ระลึกถึงพระธรรมคุณ ด้วยการสวด สวากขาโต และระลึกถึงพระสังฆคุณ ด้วยการสวด สุปะฏิปันโน จนกว่าจะเวียนจบ ๓ รอบ

การเวียนเทียน ในพระพุทธศาสนา

ศาสนาคริสต์

- **ศีลมหาสนิท** เป็นพิธีกรรมที่ชาวคริสต์จะต้องไปฟังมิสซาในโบสถ์ทุกวันอาทิตย์ เพื่อระลึก ถึงพระเยซูชาวคริสต์จะสวดมนต์รับขนมปังและเหล้าองุ่น (ดั่งภาพ) จากบาทหลวงมารับประทาน ถือเป็นกรให้ เลือดของผู้เข้าพิธีกับเลือดของพระเยซู เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นการแสดงความ เป็นหนึ่งเดียวกันของ เหล่าชาวคริสต์และ ความสนิทสัมพันธ์กับพระเจ้าผ่านการระลึกถึง

การรับศีลมหาสนิท

ขนมปังและเหล้าองุ่น

ศาสนาอิสลาม

- **ละหมาด** หรือ นมาซ หรือเรียกกันในภาษามลายูปัตตานีว่า มาแย คือการนมัสการพระเจ้า อันเป็นศาสนกิจอย่างหนึ่งในศาสนาอิสลาม เพื่อแสดงถึงความเคารพสักการะ ความขอบคุณ และความภักดีต่ออัลลอฮ์ โดยทั่วไปการละหมาดคือการขอพร ส่วนทางศาสนาหมายถึงการกล่าวและการกระทำ การละหมาดจะกระทำ ๕ เวลา

การละหมาด ของศาสนาอิสลาม

วิทยาลัยทางไกล
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันด้านอาหารและภาษา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับสังคมไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
 เรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ด้านอาหารและภาษาวิถีชีวิต
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเหนือ

		
ข้าวซอยไก่	ไส้อั่ว	ขนมจีนน้ำเงี้ยว

ภาคกลาง

		
ต้มยำกุ้ง	แกงมัสมั่นไก่	แกงเขียวหวาน ลูกชิ้นปลากราย

ภาคอีสาน

		
แกงอ่อมหมู	แจ่วบอง	ส้มตำ

ภาคใต้

		
คั่วกลิ้งหมู	ใบเหลียงผัดไข่	ผัดกะปิสะตอกุ้ง

อิทธิพลต่างประเทศ

		
<p>ซูชิ</p>	<p>แฮมเบอร์เกอร์</p>	<p>พิซซ่า</p>

การรับประทานอาหาร

แบบไทยในอดีต

แบบไทยในปัจจุบัน

แบบชาวตะวันตก

แบบชาวตะวันออก

ในอดีตคนไทยใช้มือรับประทานอาหาร ปัจจุบันใช้ช้อนส้อมรับประทานอาหารตาม
วัฒนธรรมของชาติตะวันตก

คนไทยใช้มือรับประทานอาหาร

ในการใช้ภาษา ประเทศไทยใช้ภาษาไทยกลาง ส่วนตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ
ไทยจะใช้ภาษาถิ่น เช่น ภาษาอีสาน ภาษาพื้นเมืองทางภาคเหนือ ภาษาถิ่นทางภาคใต้
และยังมีชนเชื้อชาติอื่นที่อาศัยอยู่เมืองไทยใช้ภาษาของตนเอง เช่น ภาษาอังกฤษ จีน
ญี่ปุ่น

ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคอีสาน	ภาคใต้
พูด	อู้	เว้า	แหลง
ฝรั่ง	มะแก้ว	สีดา	ชมพู่
ทัพพี	ปาก	กระจอง	หวัค

ตัวอย่างภาษาไทยภาคกลางกับภาษาไทยท้องถิ่นต่าง ๆ

ทุกชาติ ทุกศาสนา ทุกภาษา ล้วนมีวิถีชีวิตตามวัฒนธรรมของตนเอง วัฒนธรรมของ
ทุกชาติ มีเอกลักษณ์และความสำคัญในตัวของวัฒนธรรมเอง วัฒนธรรมไม่สามารถนำมา
วัดหรือเทียบค่าความสูงต่ำได้ เพราะทุกวัฒนธรรมมีคุณค่าของตัวเอง การเคารพ
วัฒนธรรมของตนเองอย่างไรให้เคารพหรือให้เกียรติต่อวัฒนธรรมของคนอื่นอย่างนั้น
ความสงบสุขก็จะเกิดขึ้นในสังคมการทักทาย การทำความเคารพ การปฏิบัติตนตาม
ศาสนพิธี การรับประทานอาหารและการใช้ภาษาเป็นพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่มี
ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมไทย

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง _____ พฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับสังคมไทย _____

สิ่งที่ฉันได้ทำ

☆☆☆ ฉันทำได้ดี

☆☆ ฉันทำได้บ้าง

☆ ฉันยังทำได้ไม่ดี

ระบายสีลงใน ☆ ตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน □ สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
๑. อธิบายพฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันด้านการ พักกายและการทำความสะอาดได้	☆☆☆	☐
๒. สานิตการพักกายและการทำความสะอาด	☆☆☆	☐
๓. อธิบายพฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันด้านศาสนา และศาสนพิธีได้	☆☆☆	☐
๔. วิเคราะห์พฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันด้านศาสนา และศาสนพิธี	☆☆☆	☐
๕. อธิบายพฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันด้านอาหาร และภาษาได้	☆☆☆	☐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

วันสำคัญของไทย

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง วันหยุดราชการที่เกี่ยวกับชาติและพระมหากษัตริย์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วันสำคัญของไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง วันสำคัญที่เกี่ยวกับชาติและพระมหากษัตริย์
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

วันสำคัญที่เกี่ยวกับชาติและพระมหากษัตริย์

วันจักรี

- ◆ วันจักรีตรงกับ วันที่ ๖ เมษายนของทุกปี
- ◆ ในวันจักรีเกิดเหตุการณ์สำคัญขึ้น ซึ่งเป็นวันที่สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑ เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์องค์แรกแห่งราชวงศ์จักรีและกรุงรัตนโกสินทร์
- ◆ ในวันจักรี นักเรียนควรปฏิบัติตนเป็นเด็กดีของพ่อแม่และครูอาจารย์

วันรัฐธรรมนูญ

- ◆ วันรัฐธรรมนูญ ตรงกับวันที่ ๑๐ ธันวาคม ของทุกปี
- ◆ ในวันรัฐธรรมนูญ เกิดเกิดเหตุการณ์สำคัญใดขึ้น ซึ่งเป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๗) พระราชทานรัฐธรรมนูญแก่ประชาชนชาวไทยใน พ.ศ. ๒๔๗๕ ทำให้มีการปกครอง แบบประชาธิปไตยขึ้นครั้งแรกในประเทศไทย
- ◆ ในวันรัฐธรรมนูญ นักเรียนควรปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของชาติ เคารพกฎหมายบ้านเมือง

วันฉัตรมงคล

- ◆ วันฉัตรมงคลตรงกับวันที่ ๔ พฤษภาคม ของทุกปี
- ◆ ในวันฉัตรมงคล เกิดเหตุการณ์สำคัญใดขึ้น ซึ่งเป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ เสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติ
- ◆ ในวันฉัตรมงคลนักเรียนควร ปฏิบัติตนเป็นพสกนิกรที่ดีของพระองค์ เช่น เป็นเด็กดีของพ่อแม่ เชื่อฟังครูอาจารย์

วันคล้ายวันพระราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

บรมนาถบพิตร

- ◆ วันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปี มีความสำคัญคือ เป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช รัชกาลที่ ๙
- ◆ ในหลวงทรงมีความสำคัญต่อประเทศไทย ท่านทรงเป็นพระประมุขของปวงชนชาวไทย เป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงมีพระเมตตาต่อราษฎรชาวไทย เป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงครองราชย์ยาวนานที่สุดในโลก
- ◆ วันที่ ๕ ธันวาคม นักเรียนจะปฏิบัติตนโดยการทำความดีต่าง ๆ ถวายเป็นพระราชกุศลแต่ในหลวง และทำความดีกับคุณพ่อและคุณแม่

วันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรม

ราชชนนีพันปีหลวง

- ◆ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี ซึ่งเป็นวันแม่แห่งชาติ และเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
- ◆ ๑๒ สิงหาคม เป็นวันที่มีความสำคัญต่อประชาชนชาวไทยซึ่งเป็นวันที่ให้ชาวไทยทุกคนนึกถึงบุญคุณของแม่ที่มีพระคุณต่อเรา และคุณความดีที่สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถทรงมีพระเมตตาต่อพสกนิกรชาวไทย เช่น ทรงมีโครงการศูนย์ศิลปาชีพ โครงการปาร์กซ์น้ำ เพื่อให้ คนไทยหวงแหนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
- ◆ วันที่ ๑๒ สิงหาคม นักเรียนควร ทำความดีถวายเป็นพระราชกุศลแต่สมเด็จพระราชินี เช่น ทำบุญตักบาตร นำดอกมะลิไปกราบคุณแม่ ขอบคุณที่ท่านให้กำเนิดเรามา

วันคล้ายวันพระราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

- ◆ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ของทุกปี เป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ◆ ในหลวงทรงมีความสำคัญต่อประเทศไทย ท่านทรงเป็นพระประมุขของปวงชนชาวไทย เป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงมีพระเมตตาต่อราษฎรชาวไทย

ใบงานที่ ๑ เรื่อง วันหยุดราชการที่เกี่ยวกับชาติและพระมหากษัตริย์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วันสำคัญของไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง วันสำคัญที่เกี่ยวกับชาติและพระมหากษัตริย์
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่าง ที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
 ในวันหยุดราชการที่เกี่ยวกับชาติและพระมหากษัตริย์

วันจักรี	วันฉัตรมงคล	วันรัฐธรรมนูญ	วันพระราชสมภพ รัชกาลที่ ๙
วันพระราชสมภพพระบรมราชชนนีพันปีหลวง			วันพระราชสมภพ รัชกาลที่ ๑๐

๑. เป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ เสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติ

.....

.....

๒. เป็นวันที่รัชกาลที่ ๑ เสด็จขึ้นครองราชย์

.....

.....

๓. เป็นวันชาติ และเป็นวันพ่อแห่งชาติ

.....

.....

๔. เป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๗) พระราชทาน
 รัฐธรรมนูญแก่ประชาชนชาวไทย

.....

.....

๕. เป็นวันแม่แห่งชาติ

.....

.....

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกความสำคัญและการปฏิบัติตนในวันหยุดราชการที่เกี่ยวกับชาติและพระมหากษัตริย์

๑. วันจักรี มีความสำคัญอย่างไร นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร

.....
.....

๒. วันฉัตรมงคล มีความสำคัญอย่างไร นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร

.....
.....

๓. วันรัฐธรรมนูญ มีความสำคัญอย่างไร นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร

.....
.....

๔. วันพระราชสมภพ รัชกาลที่ ๙ มีความสำคัญอย่างไร นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร

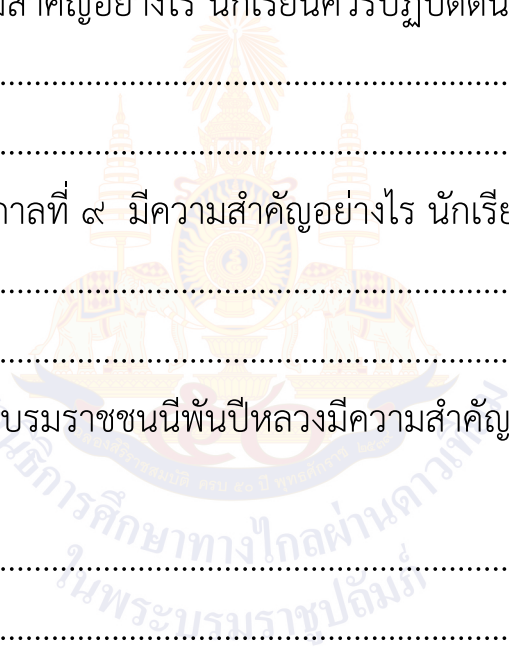
.....
.....

๕. วันพระราชสมภพพระบรมราชชนนีพันปีหลวงมีความสำคัญอย่างไร นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร

.....
.....

๖. วันพระราชสมภพ รัชกาลที่ ๑๐ มีความสำคัญอย่างไร นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร

.....
.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง วันหยุดราชการที่เกี่ยวกับศาสนา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วันสำคัญของไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง วันสำคัญที่เกี่ยวกับศาสนาในสังคมไทย
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

วันมาฆบูชา

วันมาฆบูชา ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ ในวันมาฆบูชาเกิดเหตุการณ์สำคัญ คือ พระสงฆ์ซึ่ง
 เป็นอรหันต์ที่พระพุทธเจ้าบวชให้จำนวน ๑,๒๕๐ องค์ มาประชุมกันโดยมิได้นัดหมาย
 ในวันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมโอวาทปาติโมกข์แก่พระสงฆ์เหล่านั้น
 ในวันมาฆบูชา นักเรียนทำกิจกรรม ดังนี้ทำบุญตักบาตร ฟังธรรม เวียนเทียนในวันมาฆบูชา
 นักเรียนทำกิจกรรมใดบ้าง (ตัวอย่างคำตอบ ทำบุญตักบาตร ฟังธรรม เวียนเทียน)

วันวิสาขบูชา

วันวิสาขบูชา ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ในวันวิสาขบูชาเกิดเหตุการณ์สำคัญ คือ เป็นวัน
 คล้ายวันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานของพระพุทธเจ้าในวันวิสาขบูชา นักเรียนทำกิจกรรม
 ดังนี้ทำบุญตักบาตร ฟังธรรม เวียนเทียน

วันอาสาฬหบูชา

วันอาสาฬหบูชา ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ ในวันอาสาฬหบูชาเกิดเหตุการณ์สำคัญ คือ
 พระพุทธเจ้าแสดงธรรมครั้งแรก ชื่อ ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร มีพระสงฆ์เกิดขึ้นองค์แรก มีพระ
 รัตนตรัยครบ ๓ ประการ ในวันอาสาฬหบูชา นักเรียนทำกิจกรรม ดังนี้ทำบุญตักบาตร ฟังธรรม
 เวียนเทียน

วันเข้าพรรษา

วันเข้าพรรษา ตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถัดจากวันอาสาฬหบูชา ๑ วัน ในวันเข้าพรรษา
 เกิดเหตุการณ์สำคัญ คือ เป็นวันที่พระพุทธเจ้าให้พระสงฆ์จำพรรษาอยู่กับวัด โดยไม่ไปค้างแรม
 ที่อื่นเป็นเวลา ๓ เดือน ในช่วงพระสงฆ์จำพรรษา นักเรียนควรทำกิจกรรม ทำบุญตักบาตร
 ทุกเช้าและแบ่งเวลาไปทำบุญที่วัด

ใบงานที่ ๒ เรื่อง วันหยุดราชการที่เกี่ยวข้องกับศาสนา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วันสำคัญของไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง วันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับศาสนาในสังคมไทย
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

- คำชี้แจง :** ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ถูกต้องและเขียน
 เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อความที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับวันหยุดราชการที่เกี่ยวข้องกับศาสนา
๑. ....วันมาฆบูชาเป็นวันที่พระอรหันต์จำนวน ๑,๒๕๐ องค์มาประชุมพร้อมกันโดย
 มิได้นัดหมาย
  ๒. ....วันวิสาขบูชาตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖
  ๓. ....วันวิสาขบูชาเป็นวันที่พระอรหันต์จำนวน ๒๐๐ องค์มาประชุมพร้อมกันโดย
 มิได้นัดหมาย
  ๔. ....วันวิสาขบูชาเป็นวันที่เป็นวันคล้ายวันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานของ
 พระพุทธเจ้า
  ๕. ....วันเข้าพรรษาตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถัดจากวันอาสาฬหบูชา ๑ วัน
  ๖. ....วันอาสาฬหบูชาเป็นวันที่มีพระรัตนตรัยครบ ๓ ประการ
  ๗. ....วันเข้าวิสาขบูชาเป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมโอวาทปาติโมกข์
 แก่พระสงฆ์
  ๘. ....วันมาฆบูชาบูชาเป็นวันที่พระพุทธเจ้าให้พระสงฆ์จำพรรษาอยู่กับวัด
  ๙. ....วันอาสาฬหบูชาเกิดเหตุการณ์สำคัญ คือมีพระสงฆ์รูปแรกเกิดขึ้น
 ในพระพุทธศาสนา

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง วันหยุดราชการที่เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วันสำคัญของไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วันสำคัญที่เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมไทย
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

วันสงกรานต์

ประเพณีวันสงกรานต์ตรงกับ วันที่ ๑๓ - ๑๕ เมษายน ของทุกปี เป็นประเพณีขึ้นปีใหม่ของไทย เริ่มต้นจากวันที่ ๑๓ เมษายน เรียกว่า วันมหาสงกรานต์ วันที่ ๑๔ เมษายน เรียกว่า วันเนา เป็นวันที่ครอบครัวอยู่พร้อมหน้าทำกิจกรรมร่วมกัน และวันที่ ๑๕ เมษายน เป็นวันเถลิงศกหรือขึ้นปีใหม่ของไทย กิจกรรมที่สำคัญในวันสงกรานต์ เช่น ทำบุญตักบาตรที่วัด สรงน้ำพระ ก่อเจดีย์ทราย รดน้ำดำหัวขอพรจากผู้ใหญ่

วันพืชมงคล

วันพืชมงคลตรงกับวันใดของปี ตรงกับเดือนพฤษภาคม เพราะเป็นช่วงเข้าฤดูฝน เป็นช่วงที่เกษตรกรเริ่มทำนา ประเพณีวันพืชมงคลมีความสำคัญต่อสังคมไทยคือ สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม โดยส่วนใหญ่การส่งเสริมทางด้านการทำอาชีพทางการเกษตรจึงมีความสำคัญต่อประเทศไทย คำขวัญที่ว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ทางด้านเกษตรกรรมของไทย จุดมุ่งหมายของการจัดพระราชพิธีในวันพืชมงคลเพื่อวัตถุประสงค์ใด เพื่อทำขวัญเมล็ดพันธุ์ต่าง ๆ ก่อนการเพาะปลูก และสนับสนุนส่งเสริมขวัญกำลังใจของชาวนาและเกษตรกรไทย

วันสงกรานต์

วันพืชมงคล

ใบงานที่ ๓ เรื่อง วันหยุดราชการที่เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วันสำคัญของไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วันสำคัญที่เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมไทย
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ครูให้นักเรียนเลือกภาพหรือข่าวเกี่ยวกับวันหยุดราชการที่เกี่ยวกับประเพณี
 และวัฒนธรรมกลุ่มละ ๑ วัน ตัดลงใน แล้วตอบคำถาม

ตรงกับวัน

มีความสำคัญอย่างไร

ชื่อภาพ

เข้าร่วมกิจกรรมใดบ้าง

ประโยชน์ที่ได้รับ

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การมีส่วนร่วมในวันสำคัญของไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วันสำคัญของไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การมีส่วนร่วมของนักเรียนในวันสำคัญของไทย
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

วันสำคัญ หมายถึง วันที่เกิดเหตุการณ์สำคัญๆ ในอดีต วันสำคัญของชาติ มีหลายวัน เช่น วันจักรี วันฉัตรมงคล วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันปิยมหาราช วันเข้าพรรษา ซึ่งวันสำคัญเหล่านี้บางวันก็เป็นวันสำคัญเกี่ยวกับชาติ บางวันก็เป็นวันสำคัญเกี่ยวกับศาสนา และบางวันก็เป็นวันสำคัญเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และในวันสำคัญของชาติเหล่านี้บางวันรัฐบาลได้ประกาศให้เป็นวันหยุดราชการ เช่น วันวิสาขบูชา วันจักรี วันฉัตรมงคล

เมื่อถึงวันสำคัญของชาติดังกล่าวนี้ รัฐ ชุมชน หรือหน่วยงานได้จัดให้มีพิธีการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้น เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้ประชาชนได้ตระหนัก เห็นความสำคัญ และระลึกถึงเหตุการณ์สำคัญในวันนั้นด้วยความภาคภูมิใจ หรือเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติที่ดีงามสืบทอดกันมา

วันสงกรานต์

วันเข้าพรรษา

เราในฐานะเป็นประชาชนคนหนึ่งควรรหาโอกาสเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเราในฐานะเป็นประชาชนคนหนึ่งควรรหาโอกาสเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญของชาติ ดังเช่น

วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เราควรเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ทำบุญตักบาตรจัดนิทรรศการแสดงพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระองค์ จุดเทียนชัยถวายพระพร ร่วมกันปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ

วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เราควรเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ทำบุญตักบาตร จุดเทียนชัยถวายพระพรที่ว่าการอำเภอศาลากลางจังหวัด

นอกจากการจัดกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในวันสำคัญของชาติมีการประดับธงชาติตามอาคารบ้านเรือน สถานศึกษา และสถานที่ราชการ โดยวันสำคัญของชาติที่ให้ประดับธงมีหลายวันเช่น วันขึ้นปีใหม่ วันมาฆบูชา วันจักรี วันสงกรานต์ วันฉัตรมงคล วันพีชมงคล วันวิสาขบูชา วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ วันพระราชทานรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ยังมีระเบียบลดธงชาติครึ่งเสา ซึ่งทางราชการจะประกาศให้เป็นคราว ๆ ไป ส่วนงานพิธีอื่น ๆ ตามประเพณีนิยม หากจะชักธงและประดับธงชาติก็ทำได้ แต่ต้องกระทำไปด้วยความเหมาะสม

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การมีส่วนร่วมของนักเรียนในวันสำคัญของไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วันสำคัญของไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การมีส่วนร่วมของนักเรียนในวันสำคัญของไทย
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้สืบค้นและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของนักเรียนในวันสำคัญของไทย โดยเติมวันที่และเดือนลงในช่องว่างและบอกความสำคัญที่นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรม

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง _____ วันสำคัญของไทย _____

สิ่งที่ฉันได้ทำ

☆☆☆ ฉันทำได้ดี   ☆☆ ฉันทำได้บ้าง   ☆ ฉันยังทำได้ไม่ดี
 ระบายสีลงใน ☆ ตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน □ สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
๑. รู้ เข้าใจและอธิบายความสำคัญของวันหยุดราชการที่เกี่ยวกับชาติและพระมหากษัตริย์ได้	☆☆☆	☐
๒. อธิบายความสำคัญของวันหยุดราชการที่เกี่ยวกับศาสนาได้	☆☆☆	☐
๓. วิเคราะห์ความสำคัญและเสนอแนวทางในการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในวันสำคัญที่เกี่ยวกับศาสนา	☆☆☆	☐
๔. อธิบายและบอกวันสำคัญและอธิบายความสำคัญของวันหยุดราชการที่เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมได้	☆☆☆	☐
๕. บอกและอธิบายการมีส่วนร่วมของนักเรียนในวันสำคัญของไทยได้	☆☆☆	☐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘
บุคคลสำคัญของท้องถิ่น

ใบงานที่ ๑ เรื่อง บุคคลสำคัญในครอบครัว
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง บุคคลสำคัญของท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง บุคคลสำคัญในครอบครัว
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลสำคัญในครอบครัว โดยตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ในครอบครัวของนักเรียนมีบุคคลสำคัญหรือไม่.....

๒. บุคคลดังกล่าวคือใคร.....

๓. บุคคลชื่อ.....

๔. บุคคลดังกล่าวทำประโยชน์ให้กับครอบครัวอย่างไร.....

.....

.....

๕. นักเรียนได้ข้อคิดจากการศึกษาบุคคลสำคัญอย่างไร.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง บุคคลสำคัญในท้องถิ่น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง บุคคลสำคัญของท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บุคคลสำคัญในชุมชน
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

นายประยงค์ รณรงค์

- ประวัติและผลงานของนายประยงค์ รณรงค์

นายประยงค์ รณรงค์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๔๘๐ ณ ตำบลไม้เรียง อำเภอกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช เกิดในครอบครัวที่ทำเกษตร มีฐานะยากจน แต่เป็นคนที่มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นคนใฝ่รู้ พัฒนาตนเองตลอดเวลา

- ผลงานสำคัญ

เป็นผู้นำในการพัฒนาเศรษฐกิจที่สำคัญของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ โดยทำให้ชาวตำบลไม้เรียงสามารถพึ่งพาตนเอง ในการแก้ปัญหาการทำกินและร่วมมือกันแก้ปัญหาของชุมชน จนเป็นชุมชนต้นแบบในการพึ่งพาตนเองจนทำให้นายประยงค์ รณรงค์ เป็นผู้นำชุมชนที่ได้รับการยกย่องจากทั่วประเทศว่าเป็นปราชญ์ชาวบ้านที่สร้างแรงบันดาลใจให้คนในชุมชนตื่นตัวในการเรียนรู้และต่อสู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง

นายประยงค์ รณรงค์

- ประวัติและผลงานของแพทย์หญิงเพ็ญนภา ทรัพย์เจริญ

แพทย์หญิงเพ็ญนภา ทรัพย์เจริญ เกิดวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๕ จังหวัดปราจีนบุรี ท่านเป็นแพทย์แผนปัจจุบันคนแรกของไทยที่บุกเบิกนำสมุนไพรไทยมาใช้ร่วมกับการรักษาโรคแผนปัจจุบันในโรงพยาบาลวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว และเป็นต้นแบบของโรงพยาบาลที่นำการรักษาแบบแพทย์แผนไทยควบคู่กับการรักษาแบบแพทย์แผนปัจจุบัน แพทย์หญิงเพ็ญนภา มีความมุ่งมั่นตั้งใจเรียนรู้ตำรับยาแผนโบราณรวมทั้งได้เผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย แพทย์หญิงเพ็ญนภาได้รับการเชิดชูเกียรติให้เป็นแพทย์ดีเด่นชนบทประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๙

- ผลงานสำคัญ

๑. รวบรวมตำราแผนโบราณและนำมาแปล เพื่อเผยแพร่ความรู้และนำไปใช้ในการรักษาโรค

๒. รวบรวมตำราประมวลทฤษฎี การแพทย์แผนไทย

๓. จัดทำโปรแกรมสุขภาพสำเร็จรูป การใช้คอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์สุขภาพด้วยทฤษฎีการแพทย์แผนไทย ใน พ.ศ. ๒๕๓๗

๔. รวบรวมท่าบริหารกายแบบไทยในท่าฤๅษีดัดตน

๕. ส่งเสริมการใช้สมุนไพรในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ

แพทย์หญิงเพ็ญนภา ทรัพย์เจริญ

ใบงานที่ ๒ เรื่อง บุคคลสำคัญในชุมชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง บุคคลสำคัญของท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บุคคลสำคัญในชุมชน
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : นักเรียนค้นคว้าหาข้อมูลบุคคลที่มีผลงานเป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นของตนเอง จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มา ๑ ท่าน แล้วตอบคำถามลงในแบบบันทึก

๑. บุคคลชื่อ .....

๒. ประวัติของบุคคล .....

.....

.....

.....

.....

๓. ผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่น .....

.....

.....

.....

๔. นักเรียนได้ข้อคิดจากการศึกษาอย่างไร .....

.....

.....

๕. นักเรียนจะทำประโยชน์ให้แก่ชุมชนของตนเองได้อย่างไร .....

.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง _____ บุคคลสำคัญของท้องถิ่น _____

สิ่งที่ฉันได้ทำ

☆☆☆ ฉันทำได้ดี

☆☆ ฉันทำได้บ้าง

☆ ฉันยังทำได้ไม่ดี

ระบายสีลงใน ☆ ตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน □ สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
๑. อธิบายข้อมูลของบุคคลที่ทำประโยชน์ในครอบครัวและชุมชน	☆☆☆	☐
๒. ยกตัวอย่างบุคคลสำคัญในครอบครัวได้	☆☆☆	☐
๓. อธิบายข้อมูลของบุคคลที่ทำประโยชน์ในชุมชนและท้องถิ่น	☆☆☆	☐
๔. ยกตัวอย่างบุคคลซึ่งมีผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่น ของตน และเสนอแนวทาง	☆☆☆	☐
๕. เห็นประโยชน์ของการยกตัวอย่างบุคคลซึ่งมีผลงานที่เป็นประโยชน์ แก่ชุมชนและท้องถิ่นของตน	☆☆☆	☐

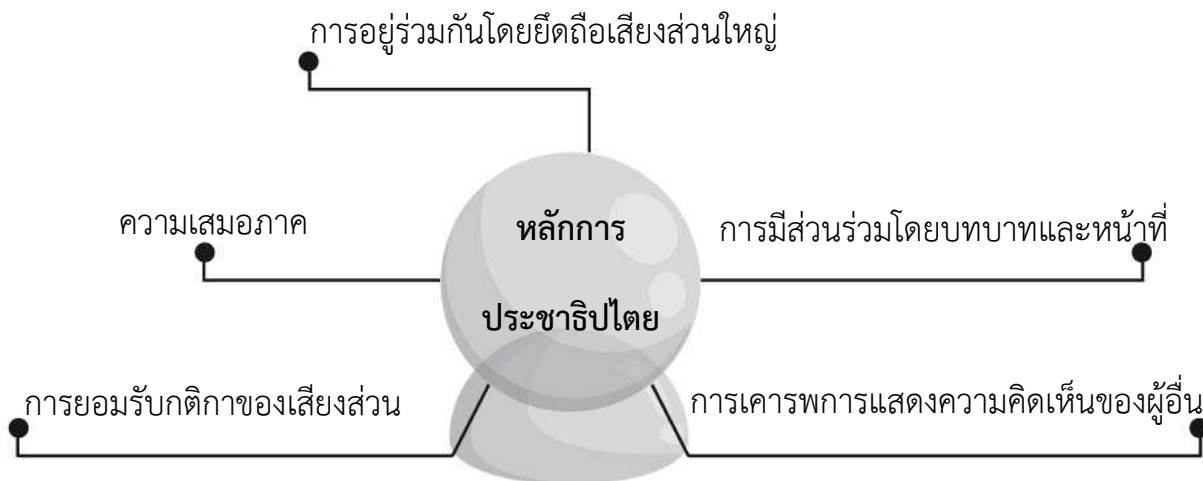

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙
ประชาธิปไตย

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง กระบวนการประชาธิปไตย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประชาธิปไตย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง กระบวนการประชาธิปไตย
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

หลักการประชาธิปไตย

บทบาทหน้าที่การเป็นสมาชิกชุมชน

การปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน

มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน

ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม

อนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามของชุมชน

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย

สมาชิกในชุมชนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย เช่น การออกเสียงเลือกตั้งผู้นำชุมชนเข้าร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็น เช่น การออกเสียงเลือกตั้งในโรงเรียน การเลือกตั้งผู้นำชุมชน เข้าร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชนในด้านต่าง ๆ

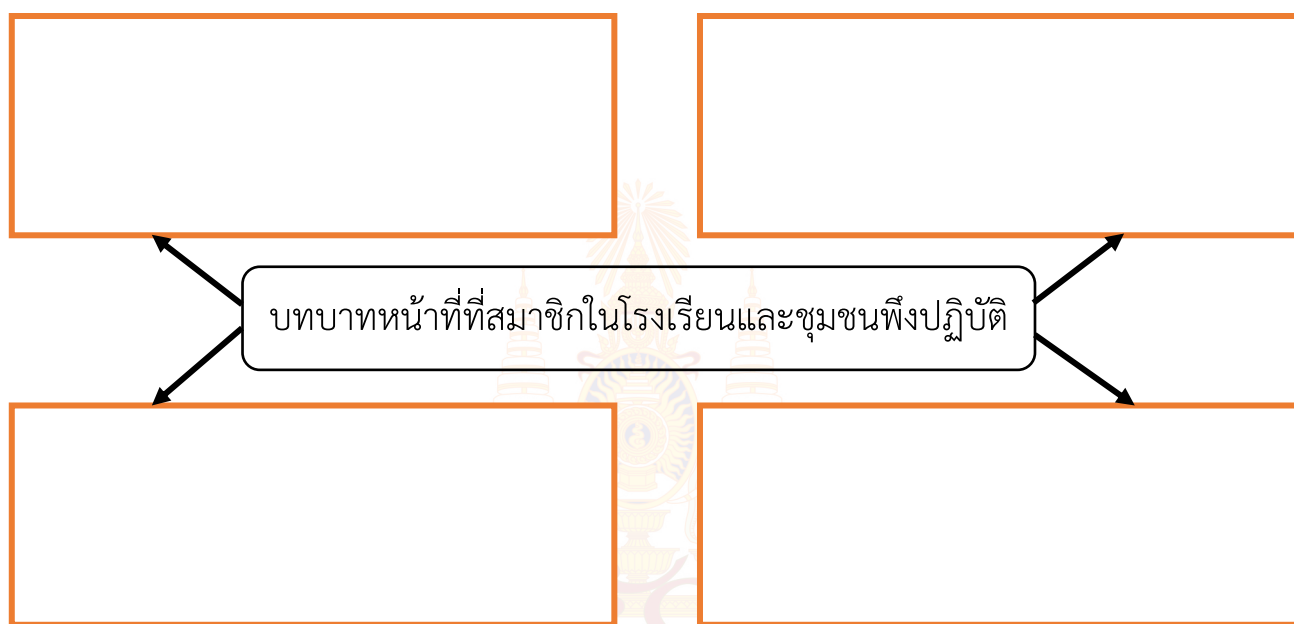
การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย
ของโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

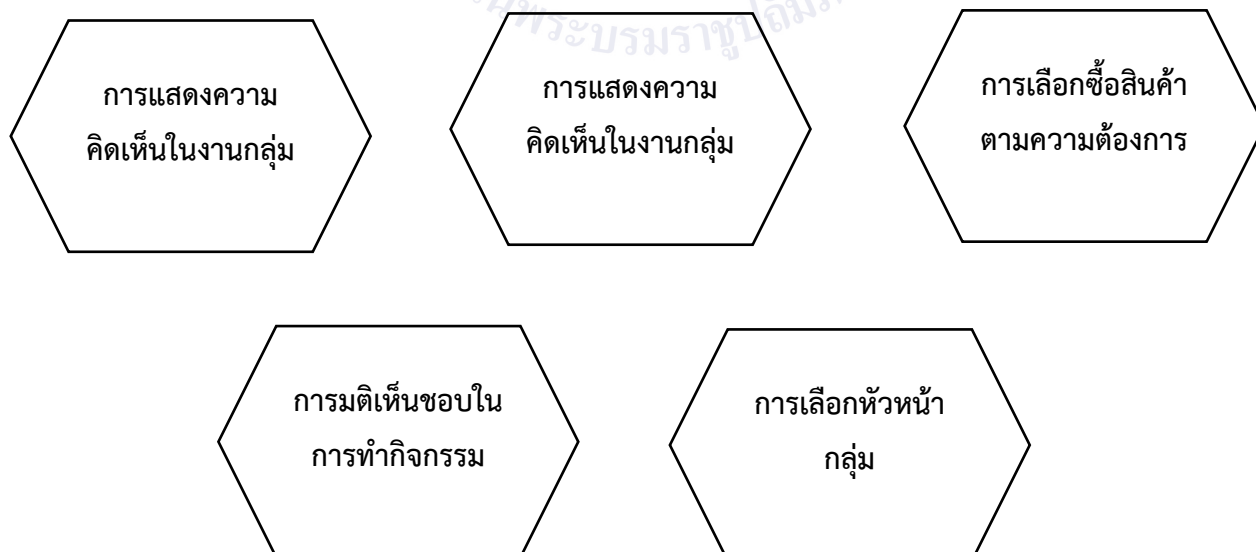
การเข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

ใบงานที่ ๑ เรื่อง กระบวนการประชาธิปไตย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประชาธิปไตย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง กระบวนการประชาธิปไตย
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง : ให้นักเรียนยกตัวอย่างบทบาทหน้าที่ที่สมาชิกในโรงเรียนและชุมชน
 ฟังปฏิบัติมา ๕ อย่าง

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง : ให้นักเรียนวงกลมล้อมรอบข้อความที่เป็นกิจกรรมตามกระบวนการ
 ประชาธิปไตย

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ประชาธิปไตยในชั้นเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การออกเสียงโดยตรงและการเลือกตั้งตัวแทนออกเสียง
ในชั้นเรียน
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กระบวนการเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียนจะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการนำไปใช้สังคมและชุมชนเป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคตเป็นการสร้างลักษณะนิสัยให้เด็กได้รู้จักระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์และกติกาสังคม ตลอดจนรู้จักรับผิดชอบหน้าที่ของตน ทีมงาน รับผิดชอบชุมชน และสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยโรงเรียนต้องนำรูปแบบประชาธิปไตยมาใช้ในโรงเรียน เพื่อพัฒนาเด็กให้มีความเป็นประชาธิปไตย รู้จักปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามภาระหน้าที่ และมีวิถีชีวิตตามหลักประชาธิปไตย สามารถดำรงตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเป็นประชาธิปไตย คุณครูทุกท่านในฐานะที่เป็นผู้ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน จึงควรสนับสนุนสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

๑. กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมดำเนินตามนโยบาย กิจกรรมสร้างเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กิจกรรมพิเศษต่าง ๆ กิจกรรมกลุ่มการแสดง กิจกรรมชมรมและองค์กรต่าง ๆ ตลอดจนกิจกรรมกีฬา เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนเป็นอย่างดี
๒. ต้องส่งเสริมการสร้างบรรยากาศประชาธิปไตย โดยการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้ดี จะช่วยเสริมสร้างแนวความคิด จิตใจที่เป็นประชาธิปไตย
๓. ส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาธิปไตยโดยให้สอดแทรกอย่างสม่ำเสมอทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียนโดยสัมพันธ์กับวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ
๔. ส่งเสริมนักเรียนให้เข้าใจในความเป็นประชาธิปไตย รู้จักปกครองตนเอง สามารถแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และสามารถนำความเป็นประชาธิปไตยไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

ที่มา : <https://sites.google.com/site/societyadaption/home>

ประชาธิปไตยในชั้นเรียน

การออกเสียงโดยตรง

การลงคะแนนเสียงเลือกหัวหน้าชั้นการยกมือเลือกหัวหน้ากลุ่ม

การเลือกตัวแทนออกเสียง

การมอบหน้าที่ให้กับหัวหน้าชั้นการให้หัวหน้ากลุ่มทำหน้าที่แทนสมาชิก

ประชาธิปไตยในโรงเรียน

การออกเสียงโดยตรง

การลงคะแนนเสียงเลือกประธานนักเรียนการเลือกคณะกรรมการนักเรียน

การเลือกตัวแทนออกเสียง

ประธานนักเรียนทำหน้าที่เป็นตัวแทนนักเรียนคณะกรรมการนักเรียนเป็นตัวแทนชั้นเรียนต่าง ๆ

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ประชาธิปไตยในชั้นเรียน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประชาธิปไตย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทน
 ออกเสียงในชั้นเรียน
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามดังนี้

๑. การออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียงมีผลดีอย่างไร

- ผลดีของการออกเสียงโดยตรง

.....

.....

.....

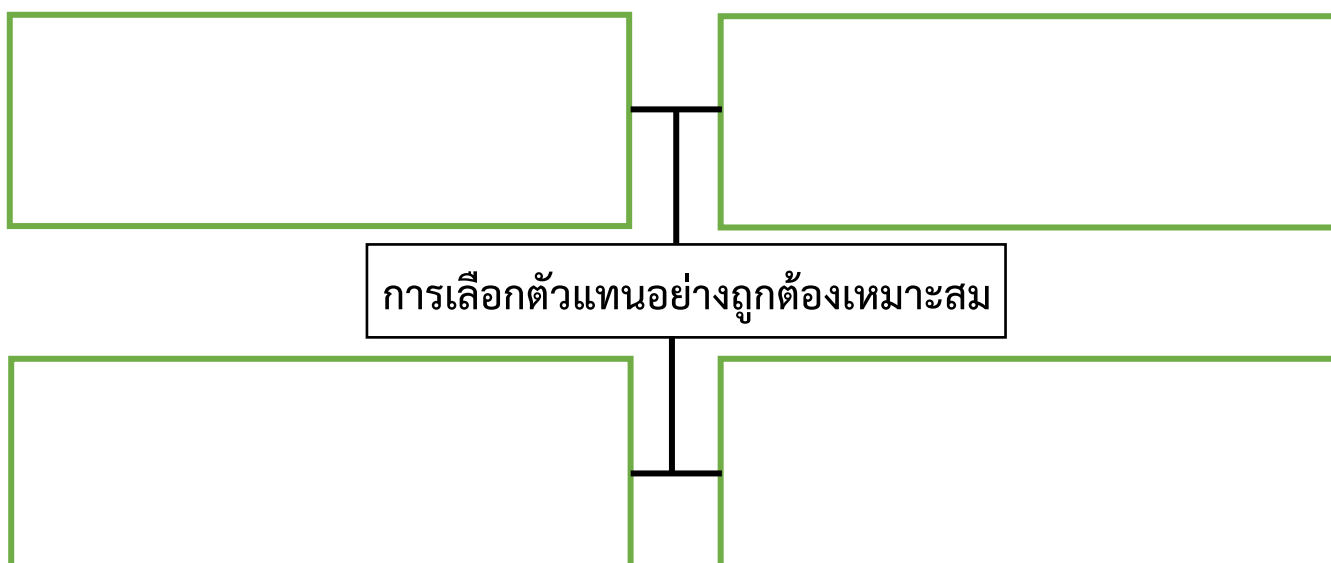
- ผลดีของการเลือกตัวแทนออกเสียง

.....

.....

.....

๒. นักเรียนเสนอวิธีการเลือกตัวแทนอย่างถูกต้องเหมาะสม ลงในแผนภาพ
 ความคิด

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ความแตกต่างของการออกเสียงโดยตรงกับการเลือกตัวแทนออกเสียง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประชาธิปไตย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ความแตกต่างของการออกเสียงโดยตรงกับการเลือกตัวแทน
 ออกเสียงรายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

การออกเสียงโดยตรง

การมีส่วนร่วม
ในการดูแลรักษา
ผลประโยชน์

อำนาจการตัดสินใจ
อยู่กับเรา

การออกเสียงโดยตรง

การยกมือโหวต
เลือกหัวหน้าชั้น

การเข้าคูหากาบัตร
เลือกประธานนักเรียน

การเลือกตัวแทนออกเสียง

มอบอำนาจให้ตัวแทน
เป็นผู้รักษา
ผลประโยชน์แทน

ผู้แทนมีอำนาจ
ตัดสินใจแทนเรา

การเลือกตัวแทนออกเสียง

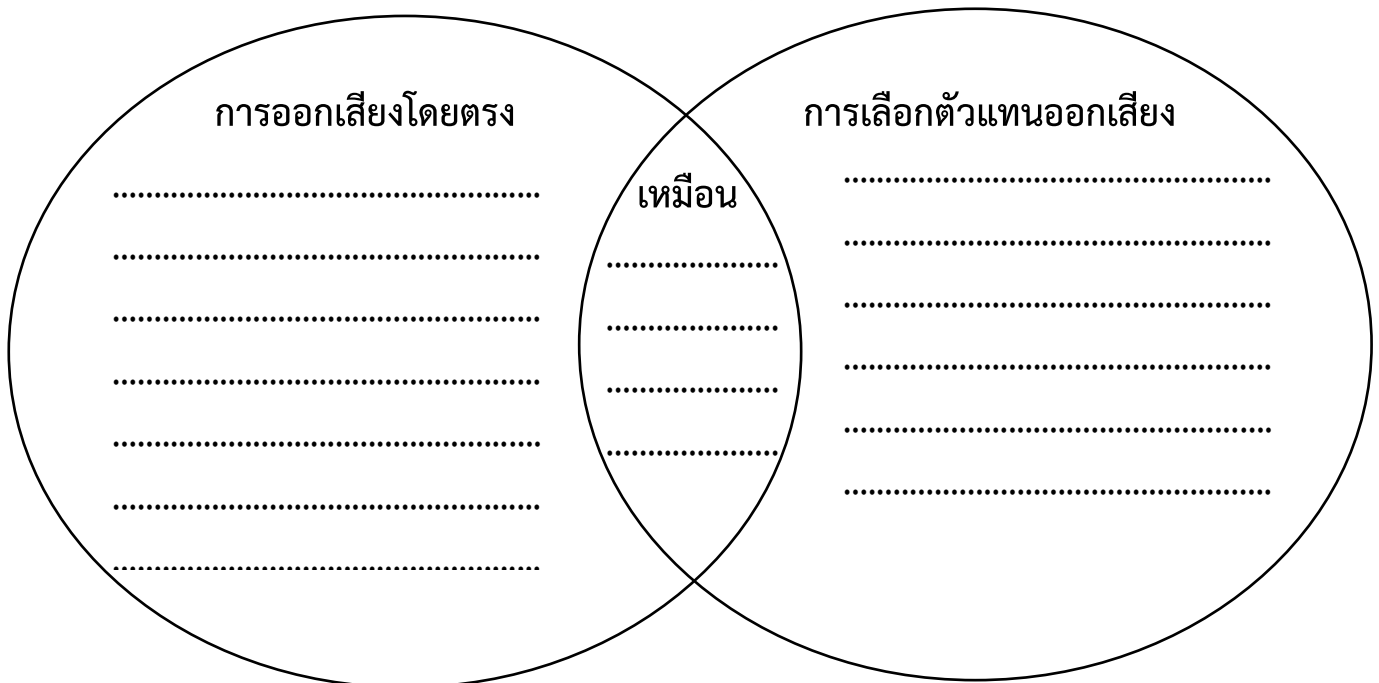
การมอบหน้าที่ให้
หัวหน้าชั้นไปร่วม
ประชุมกับชั้นอื่น

การมอบหน้าที่ให้
ประธานนักเรียนทำ
กิจกรรมของโรงเรียน

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ความแตกต่างของการออกเสียงโดยตรงกับการเลือกตัวแทนออกเสียง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประชาธิปไตย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ความแตกต่างของการออกเสียงโดยตรงกับการเลือกตัวแทนออกเสียง
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการออกเสียง
 โดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียงลงในแผนภาพความคิด

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน และโรงเรียน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประชาธิปไตย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน และโรงเรียน
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

การตัดสินใจของบุคคลและกลุ่มที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน

บุคคลและกลุ่มที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน ได้แก่ ครูประจำชั้น หัวหน้าห้อง สมาชิกในห้องเรียน การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน เช่น การเลือกหัวหน้าชั้นเรียนคนใหม่ การเลือกคณะกรรมการห้องเรียน การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียนที่เป็นผลมาจากการตัดสินใจของสมาชิกในห้องเรียน เช่น

- มีกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพิ่มมากขึ้น
- นักเรียนมีระเบียบวินัยในการเรียน
- มีการจัดเวรทำความสะอาดชั้นเรียนและดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อย

การตัดสินใจของบุคคลและกลุ่มที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน

โรงเรียนถือเป็นสถานที่ที่สมาชิกทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา และพัฒนาให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น นอกจากนักเรียนและคุณครูแล้ว ประธานนักเรียน และคณะกรรมการสภานักเรียน เป็นบุคคลและกลุ่มที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญในการควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียนในโรงเรียน และช่วยรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในโรงเรียน ซึ่งหากประธานนักเรียน คณะกรรมการสภานักเรียนและสมาชิกของโรงเรียนทุกคนต่างมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนที่มีต่อโรงเรียนแล้ว ย่อมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีในโรงเรียน การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียนที่เป็นผลมาจากการตัดสินใจของบุคคลในโรงเรียน เช่น

- โรงเรียนสะอาดมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- มีกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น
- นักเรียนในชั้นต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ที่มา : <https://sites.google.com/site/sumalee>

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน และโรงเรียน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประชาธิปไตย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน และโรงเรียน
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน
 หน้าคำตอบที่ถูกต้อง และตอบคำถาม

๑. ในวันเปิดภาคเรียนครั้งที่ ๑ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ร่วมกันเลือกหัวหน้า
 ห้องเรียนมาปฏิบัติหน้าที่ ดูแลเพื่อน ๆ และรักษากฎระเบียบของห้องเรียน

๑) การได้หัวหน้าชั้นเรียนเป็นการเปลี่ยนแปลงระดับใด

ชั้นเรียน

โรงเรียน

๒) การได้หัวหน้าห้องเรียนมาจากใคร

.....

๒. ผู้กำกับลูกเสือประกาศหน้าเสาธงให้นักเรียนทุกคนร่วมกันทำกิจกรรมอาสา บำเพ็ญ
 ประโยชน์แก่ชุมชนในโรงเรียนและบริเวณรอบโรงเรียน ซึ่งทุกคนมาร่วมกิจกรรมด้วย
 ความยินดี

๑) กิจกรรมอาสา บำเพ็ญประโยชน์แก่ชุมชนเกิดจากการตัดสินใจของใคร

.....

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง : ให้นักเรียนยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน
โรงเรียน อย่างละ ๑ ตัวอย่าง

๑. การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน คือ

.....
.....

● บุคคลหรือกลุ่มคนที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง คือ

.....
.....

● ผลจากการเปลี่ยนแปลง คือ

.....
.....

๒. การเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน คือ

.....
.....

● บุคคลหรือกลุ่มคนที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง คือ

.....
.....

● ผลจากการเปลี่ยนแปลง คือ

.....
.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมในชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การมีส่วนร่วมในชุมชนตามแบบประชาธิปไตย
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

องค์ประกอบชุมชนของเรา

สมาชิกของชุมชน

คณะกรรมการชุมชน

ผู้ใหญ่บ้าน

กำนัน

องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนจังหวัด

การเปลี่ยนแปลงในชุมชนที่เป็นผลมาจากการตัดสินใจของบุคคลในชุมชน เช่น

- เกิดความรักและความสามัคคีในชุมชน
- มีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง
- ความเป็นอยู่ของคนในชุมชนดีขึ้น
- ชุมชนเกิดความพัฒนา มีความเจริญก้าวหน้า

การเปลี่ยนแปลงในชุมชนขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของสมาชิกในชุมชน การเลือกตัวแทนเพื่อเข้ามาพัฒนาชุมชนให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้น สมาชิกทุกคนจึงควรเลือกตัวแทนที่มีความรู้ ความสามารถ มีความเสียสละ และทำประโยชน์ เพื่อส่วนรวมเข้ามาทำหน้าที่แทนสมาชิกในชุมชน

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมในชุมชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประชาธิปไตย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การมีส่วนร่วมในชุมชนตามแบบประชาธิปไตย
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน
 หน้าคำตอบที่ถูกต้อง และตอบคำถาม

๑. นายกเทศมนตรีเมืองหัวหินได้ประชุมประชาชนในพื้นที่อำเภอหัวหิน ในเรื่องการทำ
 แสลกอฮอล์ล้างมือ สู่โควิด ๑๙ ด้วยตนเอง เพื่อลดการใช้จ่ายของประชาชนในพื้นที่
 อำเภอหัวหิน ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกับนายกเทศมนตรี

๑) การทำแสลกอฮอล์ล้างมือ สู่โควิด ๑๙ ด้วยตนเอง เป็นการเปลี่ยนแปลงระดับใด

ชุมชน

โรงเรียน

๒) การทำแสลกอฮอล์ล้างมือ สู่โควิด ๑๙ ด้วยตนเอง เกิดจากการตัดสินใจของใคร

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง : ให้นักเรียนยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชุมชน อย่างละ
 ๑ ตัวอย่าง

๑. การเปลี่ยนแปลงในชุมชน คือ

.....
 .....

● บุคคลหรือกลุ่มคนที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง คือ

.....
 .....

● ผลจากการเปลี่ยนแปลง คือ

.....
 .....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง _____ ประชาธิปไตย _____

สิ่งที่ฉันทำได้ทำ

☆☆☆ ฉันทำได้ดี

☆☆ ฉันทำได้บ้าง

☆ ฉันยังทำได้ไม่ดี

ระบายสีลงใน ☆ ตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน □ สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันทำได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
๑. ระบุบทบาทหน้าที่ที่สมาชิกในโรงเรียนและชุมชนพึงปฏิบัติ	☆☆☆	☐
๒. อธิบายการออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียงได้	☆☆☆	☐
๓. วิเคราะห์ความแตกต่างของการออกเสียงโดยตรงกับการเลือกตัวแทนออกเสียงได้	☆☆☆	☐
๔. ยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน โรงเรียนได้	☆☆☆	☐
๕. อธิบายองค์ประกอบที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในชุมชน	☆☆☆	☐

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : กลางภาค   ปลายภาค   หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งที่ฉันชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันไม่ชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....

.....

.....

สิ่งที่ฉันจะทำให้ดีขึ้น คือ

.....

.....

.....

ตอนที่ ๒
ประวัติศาสตร์

ในพระบรมราชูปถัมภ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
ศักราชและการสืบค้น
ทางประวัติศาสตร์

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายและที่มาของศักราช
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศักราชและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายและที่มาของศักราช
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ศักราช (สัก-กะ-หฺราด)

หมายถึง อายุเวลาซึ่งกำหนดตั้งขึ้นเป็นทางการ เริ่มแต่จุดใดจุดหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นที่หมายเหตุการณ์สำคัญ เรียงลำดับกันเป็นปี ๆ ไป เช่น พุทธศักราช ๑ พุทธศักราชที่ ๒ .... คริสต์ศักราช ๑ คริสต์ศักราช ๒ ....

พุทธศักราช

เป็นศักราชที่เริ่มนับเมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพาน ในประเทศไทยเริ่มนับเมื่อปรินิพพานแล้ว ๑ ปี ถ้าประเทศไทยเป็นปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ส่วนในประเทศอื่น ๆ จะเป็นปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เช่น ประเทศพม่า นอกจากนี้ ยังมีคำว่า "พุทธกาล" และ "พุทธสมัย" ใช้กล่าวถึงช่วงเวลาที่พระพุทธเจ้ายังมีพระชนม์อยู่ คือ ช่วงเวลา ๘๐ ปีก่อนพุทธศักราช แต่บางทีก็ใช้คำเหล่านี้หมายถึง ช่วงเวลาที่เชื่อว่า พุทธศาสนา จะดำรงอยู่หลังการปรินิพพานของพระพุทธเจ้า ฉะนั้น จึงมีการใช้ x ปีก่อนพุทธกาล เพื่อหมายถึง x ปีก่อนพุทธศักราช เป็นต้นไป

คริสต์ศักราช

ปีของพระเยซูคริสต์ โดยเริ่มนับจากปีที่เชื่อว่าพระเยซูทรงประสูติ เป็น ค.ศ. ๑ ซึ่งตรงกับปี พุทธศักราช ๕๔๔ และมีระยะเวลาห่างจากพุทธศักราช ๕๔๓ ปี ใช้วันที่ ๑ มกราคม ของทุกปี เป็นวันเปลี่ยนศักราช และเป็นปีที่ใช้อ้างอิงสากล นอกจากนี้ยังมีการใช้ ก่อนคริสตกาล ในการกล่าวถึงช่วงเวลาก่อนที่พระเยซูทรงประสูติ หรือ มารับสภาพมนุษย์ จึงมีการใช้คำว่า x ปีก่อนคริสตกาล ซึ่งมีความหมายเหมือนกับ x ปีก่อนคริสต์ศักราช

ฮิจเราะห์ศักราช

เป็นระบบปฏิทินจันทรคติ ซึ่งประกอบด้วย ๑๒ เดือนทางจันทรคติ ซึ่งในหนึ่งปีจะมี ๓๕๔ หรือ ๓๕๕ วัน ใช้กำหนดวันเหตุการณ์ในหลายประเทศมุสลิม ใช้โดยมุสลิมทั่วโลกเพื่อกำหนดวันที่เหมาะสมในการเฉลิมฉลองวันสำคัญและเทศกาลในศาสนาอิสลาม ปฏิทินฮิจเราะห์เริ่มนับเมื่อศาสดาแห่งอิสลาม นบีมุฮัมมัดอพยพจากมักกะฮ์ไปยังมะดีนะฮ์

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ที่มาของศักราช
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศักราชและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายและที่มาของศักราช
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุป ที่มาของศักราชทั้ง ๓ ศักราช ได้แก่ พุทธศักราช คริสต์ศักราช และฮิจเราะห์ศักราช

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

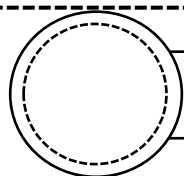
.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ศักราชเทียบอย่างไร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศักราชและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเทียบศักราช
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรียนเกี่ยวกับอะไร

ที่มาของศักราชที่ปรากฏในปฏิทินและวิธีการเทียบศักราช
 ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

พ.ศ. ให้เป็น ค.ศ.

ถ้าเราอยากทราบว่าปี พ.ศ. นั้นเทียบได้กับ
 ค.ศ. ไດหรือแปลง พ.ศ. ให้เป็น ค.ศ. ก็สามารถ
 ทำได้ง่ายๆ ดังนี้

- ✦ นำปี พ.ศ. ที่เราต้องการทราบมาตั้ง
- ✦ นำ ๕๔๓ มาลบกับปี พ.ศ. นั้น
- ✦ คำตอบที่ได้ก็คือปี ค.ศ.

การนำ ๕๔๓ มาลบด้วยก็เพราะว่าปี
 คริสต์ศักราชเกิดทีหลังปีพุทธศักราชเป็นเวลา
 ๕๔๓ ปี หรือกล่าวได้ว่า ปี พ.ศ. - ๕๔๓ = ค.ศ.

$$\Rightarrow ๒๕๖๔ - ๕๔๓$$

$$\Rightarrow = ๒๐๒๑$$

ดังนั้น ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จะตรงกับปี ค.ศ. ๒๐๒๑

ค.ศ. ให้เป็น พ.ศ.

ถ้าเราอยากทราบว่าปี พ.ศ. นั้นเทียบได้กับ
 ค.ศ.ใด ก็สามารถทำง่าย ๆ ดังนี้ โดยการ
 หลักการตรงกันข้ามกับการแปลง พ.ศ. ให้เป็น
 ค.ศ. คือนำ ปี ค.ศ. + ๕๔๓ = พ.ศ. เนื่องจากปี
 พุทธศักราชเกิดก่อนปีคริสต์ศักราช เช่นต้องการ
 ทราบว่า ปี ค.ศ. ๑๔๕๗ ตรงกับปีพุทธศักราชใด

$$\Rightarrow ๑๔๕๗ + ๕๔๓$$

$$\Rightarrow = ๒๐๐๐$$

ดังนั้น ปี พ.ศ. ๑๔๕๗ จะตรงกับปี ค.ศ. ๒๐๐๐

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การเทียบศักราช
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศักราชและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเทียบศักราช
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนเทียบศักราชตามที่กำหนดให้ถูกต้องและตอบคำถาม

หลักการเทียบ พ.ศ. เป็น ค.ศ.			หลักการเทียบ ค.ศ. เป็น พ.ศ.		
พ.ศ.	วิธีการเทียบ	ตรงกับ ค.ศ.	ค.ศ.	วิธีการเทียบ	ตรงกับ พ.ศ.
๒๓๑๐	-----	-----	๑๗๘๙	-----	-----
๒๓๘๑	-----	-----	๑๘๙๕	-----	-----
๒๔๘๑	-----	-----	๑๙๙๕	-----	-----
๒๕๐๑	-----	-----	๒๐๐๕	-----	-----
๒๕๓๘	-----	-----	๒๐๒๑	-----	-----

คำชี้แจง ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนอ่านข้อมูล แล้วเทียบศักราชตามที่กำหนดให้ถูกต้อง และตอบคำถาม

๑. การเสวยกรุงศรีอยุธยาครั้งที่หนึ่ง เมื่อปี พ.ศ. ๒๑๑๒

ตรงกับปี ค.ศ. ....

๒. การเสวยกรุงศรีอยุธยาครั้งที่สอง เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๑๐

ตรงกับปี ค.ศ. ....

๓. รัชกาลที่ ๗ พระราชทานรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๕

ตรงกับปี ค.ศ. ....

๔. ถ้านักเรียนเกิดเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๙ แสดงว่า นักเรียนเกิดปี

ตรงกับปี พ.ศ. ....

๕. พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชสมภพ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ค.ศ.

๑๙๕๒ ตรงกับปี พ.ศ. ....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง บันทึกของนะโม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศักราชและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การเทียบศักราชในชีวิตประจำวัน
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

“สวัสดีครับเพื่อน ๆ ผมชื่อนะโมครับ ในชีวิตของผมมีเรื่องราวเกิดขึ้นมากมาย ทั้งเรื่องเกี่ยวกับตัวผมและเรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวของผมการบันทึกเหตุการณ์สำคัญในชีวิตของผม เอาไว้ทำให้ผมสามารถเข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน และสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังได้ด้วย ผมจะยกตัวอย่างการบันทึกเรื่องราวของผมให้เพื่อน ๆ ดู ตามตารางที่อยู่ด้านล่างนี้นะครับ”

ลำดับ	เหตุการณ์สำคัญในชีวิตนะโม	ปีพุทธศักราช (พ.ศ.)	ตรงกับ ปีคริสต์ศักราช (ค.ศ.)
๑	ปีที่ผมลืมตาดูโลก	๒๕๕๓	๒๐๑๐
๒	ผมเริ่มเรียนอนุบาล ๑ ที่โรงเรียนวังไกลกังวล	๒๕๕๗	๒๐๑๔
๓	ผมได้รับรางวัลวิถิงผลระดับปฐมวัยชนะเลิศ	๒๕๕๘	๒๐๑๕
๔	คุณย่าเสียชีวิต เป็นช่วงเวลาที่ผมเสียใจที่สุด	๒๕๕๙	๒๐๑๖
๕	ผมเข้าเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่โรงเรียนวังไกลกังวล	๒๕๖๐	๒๐๑๗
๖	ผมมีผลการเรียนระดับดีมากเยี่ยม เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	๒๕๖๑	๒๐๑๘
๗	พ่อและแม่พาผมไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่เป็นครั้งแรก ที่เชียงใหม่หนาวมากครับ	๒๕๖๒	๒๐๑๙
๘	ตอนนี้ผมเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ แล้วครับ ชอบเรียนวิชา คณิตศาสตร์และวิชาประวัติศาสตร์ที่สุดครับ	๒๕๖๓	๒๐๒๐

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเทียบศักราชเหตุการณ์สำคัญของหนู
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศักราชและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การเทียบศักราชในชีวิตประจำวัน
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนบันทึกเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว
 โดยเทียบศักราชให้ถูกต้อง

ลำดับ	เหตุการณ์สำคัญในชีวิต	ปีพุทธศักราช (พ.ศ.)	ตรงกับ ปีคริสต์ศักราช (ค.ศ.)
๑	....		
๒	....		
๓	....		
๔	....		
๕	....		
๖	....		
๗	....		

ใบงานที่ ๔ เรื่อง โรงเรียนของหนู
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คักราชและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ขั้นตอนการสืบค้นเรื่องราวในอดีตของโรงเรียน
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียน
 และบันทึกลงตามประเด็นดังนี้

๑. ชื่อโรงเรียนของหนูมีความเป็นมาอย่างไร

.....
 .....

๒. โรงเรียนของหนูก่อนมาแล้วกี่ปี

.....
 .....

๓. ปัจจุบันมีคุณครูและนักเรียนกี่คน

.....
 .....

๔. เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโรงเรียนของหนู

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง หลักฐานที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูลของโรงเรียนและชุมชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศักราชและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง หลักฐานที่สืบค้นเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียน
 ราชวินิต ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

หลักฐานที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูลของโรงเรียนและชุมชน

๑. ห้องสมุดประจำอำเภอ จังหวัด เป็นแหล่งรวบรวมหนังสือประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ
 ทั่ว ๆ ไป และหนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์มากมาย เราสามารถค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ
 ได้จากห้องสมุด และอาจมีเนื้อหาเกี่ยวกับชุมชนที่เราอาศัยอยู่ เช่น หนังสือบุคคลสำคัญ
 ในท้องถิ่น หนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว วัฒนธรรม ประเพณี และการประกอบอาชีพ

๒. สถานที่ราชการต่าง ๆ จะมีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันและอดีตของชุมชนที่เรา
 สามารถศึกษาเรื่องราวความเป็นมาของชุมชนได้ เช่น พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ศูนย์บริการ
 การท่องเที่ยว หรือสำนักงานผังงานก็จะมีข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์ของชุมชน
 ซึ่งสถานที่ราชการต่าง ๆ จะมีเจ้าหน้าที่และฝ่ายประชาสัมพันธ์ทำหน้าที่ให้บริการข้อมูล
 กับประชาชนที่ต้องการ

๓. **วัดหรือศาสนสถานในชุมชน** เป็นสถานที่ที่รวบรวมความรู้ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จิตรกรรมฝาผนัง ซึ่งบางวัดจะเป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับความเป็นมาของชุมชนหรือเรื่องราวทางศาสนา เช่น พุทธประวัติ โบสถ์ของคริสต์ศาสนาหรือมัสยิดของศาสนาอิสลาม ซึ่งส่วนมากแล้วจะเป็นแหล่งรวบรวมความรู้แขนงต่าง ๆ หรือพระสงฆ์ นักบวช ส่วนมากจะเป็นผู้รู้เรื่องราวของชุมชนเป็นอย่างดี เราสามารถสอบถามหาความรู้จากท่านได้

๔. **ศูนย์วัฒนธรรม** เป็นสถานที่เก็บรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยโดยเฉพาะ วัฒนธรรมท้องถิ่น

๕. **สถานที่สำคัญต่าง ๆ ในชุมชน** เช่น แหล่งโบราณคดี อุทยานประวัติศาสตร์ อนุสรณ์ สถานที่จัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกถึงเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ รวมถึงผู้รู้ซึ่งบางท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโบราณคดี บางท่านก็เก็บรวบรวมของเก่าและหายากสะสมไว้

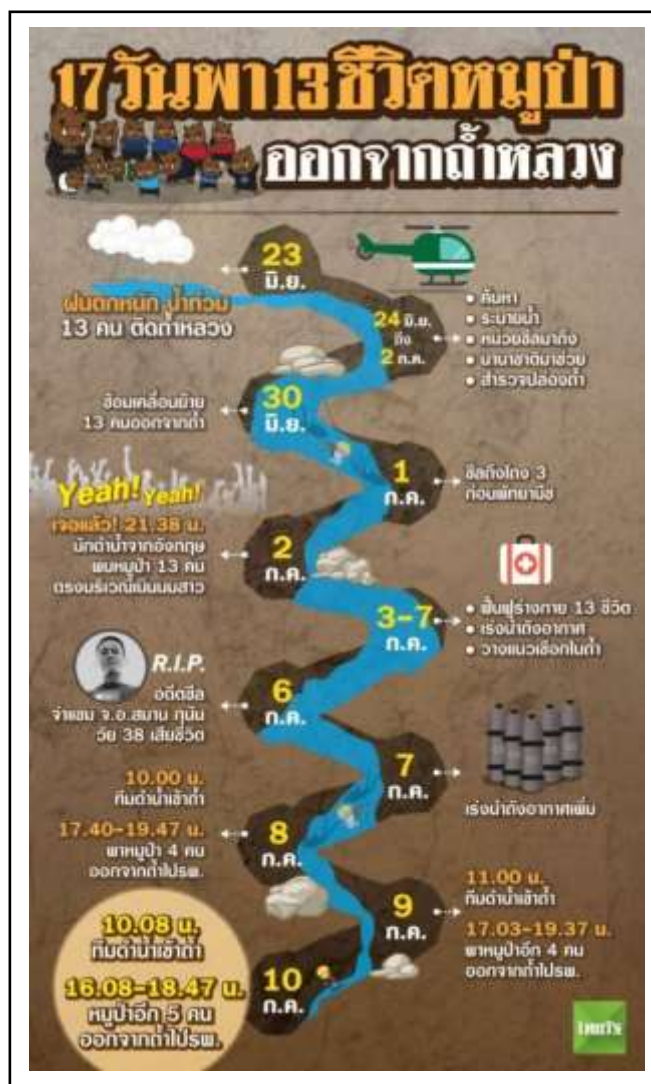

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ตัวอย่างการลำดับเรื่องราวตามเวลา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศักราชและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง เส้นเวลา (Time Line) โรงเรียนของฉัน
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

การใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน

เส้นเวลา (Time Line) หมายถึง ระยะเวลาช่วงระยะเวลาความยาวนานที่มีอยู่หรือเป็นอยู่โดยกำหนดขึ้นเป็น วัน เดือน ปี ซึ่งจะบอกถึงเหตุการณ์และการสิ้นสุดของเหตุการณ์นั้น เราสามารถใช้เส้นเวลา ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชนของเราได้ เช่น ปีที่ก่อตั้งโรงเรียนปีที่สร้างอาคารหลังใหม่ ๒ หลัง

ตัวอย่างการลำดับเรื่องราวตามเวลา

ใบงานที่ ๖ เรื่อง โรงเรียนของหนู
และเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศักดิ์ศรีและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง เส้นเวลา (Time Line) โรงเรียนของฉัน
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

เหตุการณ์สำคัญของโรงเรียน.....

ลำดับ	เหตุการณ์	พ.ศ.	ค.ศ.
๑	....	.....	.....
๒	....	.....	.....
๓	....	.....	.....
๔	....	.....	.....
๕	....	.....	.....
๖	....	.....	.....
๗	....	.....	.....

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การเสาะหาแหล่งข้อมูลและรวบรวมข้อมูล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศักราชและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง หลักฐานที่สืบค้นเหตุการณ์สำคัญของชุมชน
 ราชวชิรา ประวัติศาสตร์ ราชวชิรา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

การเสาะหาแหล่งข้อมูลและรวบรวมข้อมูลที่ดีควรใช้ข้อมูลหลากหลาย แหล่งข้อมูลที่เราสามารถสืบค้นได้อาจจะมาจากหนังสือที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เราสนใจ หลักฐานต่าง ๆ เช่น ภาพถ่าย แผนที่ จดหมาย บันทึก เอกสารทางราชการ หลักฐานเหล่านี้มักจะอยู่ห้องสมุดของโรงเรียน ห้องสมุดชุมชน พิพิธภัณฑ์ชุมชน นอกจากนั้นเรายังอาจจะเสาะหาข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ ได้อีก เช่น สอบถามผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่เราสนใจ บุคคลที่รู้เรื่องราวในโรงเรียนและชุมชน ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต แต่การเสาะหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตจะต้องใช้อย่างระมัดระวัง ต้องพิจารณาเว็บไซต์ที่มีความน่าเชื่อถือ เช่น เว็บไซต์ทางราชการ

ห้องสมุดโรงเรียน

สอบถามผู้รู้

พิพิธภัณฑ์ชุมชน

ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

ใบงานที่ ๗ เรื่อง แบบสำรวจหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาประวัติและเหตุการณ์สำคัญของชุมชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศักราชและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง หลักฐานที่สืบค้นเหตุการณ์สำคัญของชุมชน
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสำรวจว่าชุมชนของนักเรียนมีหลักฐานอะไรบ้างที่สามารถใช้ในการศึกษาประวัติและเหตุการณ์สำคัญของชุมชน สรุปลงบันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

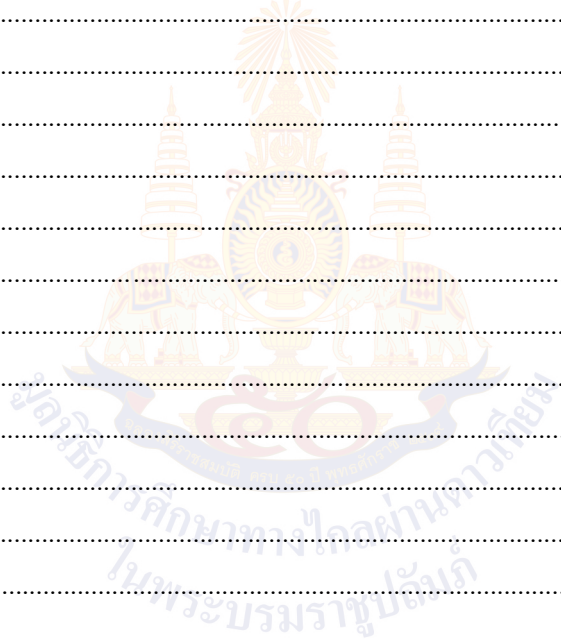
.....

.....

.....

.....

.....

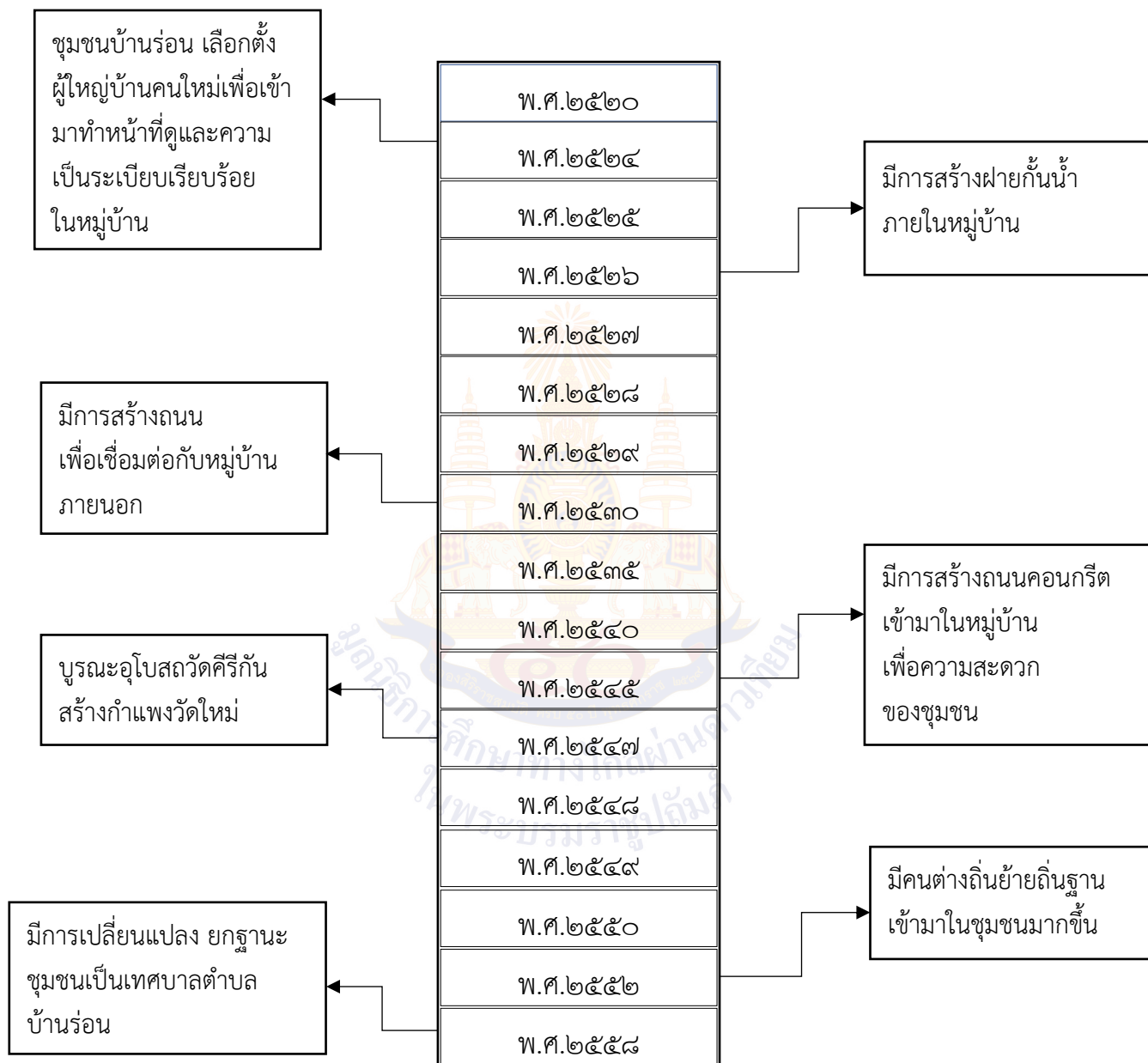

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญของชุมชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศักราชและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เส้นเวลา (Time Line) ชุมชนของฉัน
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ลำดับเหตุการณ์สำคัญของชุมชนบ้านร้อน

ลำดับ	เหตุการณ์	พ.ศ.	ค.ศ.
๑	ชุมชนบ้านร้อน เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านคนใหม่เพื่อเข้ามาทำหน้าที่ดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยในหมู่บ้าน	๒๕๒๔	
๒	มีการสร้างฝายกั้นน้ำภายในหมู่บ้าน	๒๕๒๖	
๓	มีการสร้างถนนเพื่อเชื่อมต่อกับหมู่บ้านภายนอก	๒๕๓๐	
๔	มีการสร้างถนนคอนกรีตเข้ามาในหมู่บ้าน เพื่อความสะดวกของชุมชน	๒๕๔๕	
๕	บูรณะอุโบสถวัดศรีกัน สร้างกำแพงวัดใหม่	๒๕๔๗	
๖	มีคนต่างถิ่นย้ายถิ่นฐานเข้ามาในชุมชนมากขึ้น	๒๕๕๒	
๗	มีการเปลี่ยนแปลง ยกฐานะชุมชนเป็นเทศบาลตำบลบ้านร้อน	๒๕๕๘	

แผนภาพการเรียงลำดับเหตุการณ์โดยใช้เส้นเวลาของชุมชนบ้านร้อน

ใบงานที่ ๘ เรื่อง ชุมชนของหนู
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คักราชและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เส้นเวลา (Time Line) ชุมชนของฉัน
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ
 ที่เกิดขึ้นในชุมชน

เหตุการณ์สำคัญของชุมชน.....

ลำดับ	เหตุการณ์	พ.ศ.	ค.ศ.
๑	....	.....	.....
๒	....	.....	.....
๓	....	.....	.....
๔	....	.....	.....
๕	....	.....	.....
๖	....	.....	.....
๗	....	.....	.....

ใบงานที่ ๙ เรื่อง แผ่นผังชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศักราชและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง แผ่นผังชุมชน
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ที่สำคัญ
เป็นแผ่นผังที่เกิดขึ้นในชุมชน

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง _____ ศักราชและการสืบค้นทางประวัติศาสตร์ _____

สิ่งที่ฉันได้ทำ

☆☆☆ ฉันทำได้ดี

☆☆ ฉันทำได้บ้าง

☆ ฉันยังทำได้ไม่ดี

ระบายสีลงใน ☆ ตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน □ สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
๑. บอกความหมายและที่มาของศักราชได้	☆☆☆	☐
๒. บอกวิธีการเทียบศักราชแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้อง	☆☆☆	☐
๓. สืบค้นและรวบรวมข้อมูลของโรงเรียนจากหลักฐานได้	☆☆☆	☐
๔. ระบุหลักฐานต่าง ๆ ที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูลประวัติและเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนได้	☆☆☆	☐
๕. สืบค้นและรวบรวมข้อมูลการเขียนแผนผังชุมชน	☆☆☆	☐

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : กลางภาค   ปลายภาค   หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งที่ฉันชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....
.....
.....

สิ่งที่ฉันไม่ชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....
.....
.....

สิ่งที่ฉันจะทำให้ดีขึ้น คือ

.....
.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
ภูมิใจในท้องถิ่น

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๓๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน

การตั้งถิ่นฐานของประชากรในท้องถิ่นต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิศาสตร์ ภูมิอากาศ และความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ดังนี้

๑. ลักษณะภูมิประเทศ หมายถึง ลักษณะของแผ่นดินที่อาจมีลักษณะสูง ๆ ต่ำ ๆ เป็นภูเขา ที่ราบ ที่ราบสูง แม่น้ำ และบริเวณที่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล จะมีความอุดมสมบูรณ์ การคมนาคมสะดวกสบาย ก็จะเป็นบริเวณที่มีพัฒนาการด้านความเจริญรุ่งเรืองอย่างรวดเร็วและมีประชากรตั้งถิ่นฐานอยู่อย่างหนาแน่น เขตที่ราบสูง ทุรกันดาร ขาดความอุดมสมบูรณ์ การคมนาคมไม่สะดวก พัฒนาการด้านความเจริญรุ่งเรืองก็จะช้า

๒. ลักษณะภูมิอากาศ หมายถึง ลักษณะของอากาศที่เกิดขึ้นเป็นประจำในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง เป็นระยะที่ยาวนานพอสมควร แต่ในเขตที่มีอุณหภูมิไม่ร้อน ไม่หนาวจนเกินไปจะเป็นปัจจัยที่ทำให้ชุมชนมีพัฒนาการที่รวดเร็ว และเขตใดที่มีฝนฟ้าตกตามฤดูกาล จะทำให้สามารถประกอบอาชีพการเกษตรได้ดี ก็เป็นแรงจูงใจให้ชุมชนมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ได้รวดเร็วกว่าเขตที่มีความแห้งแล้ง

๓. ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่เองตามธรรมชาติ โดยที่มนุษย์ไม่ได้เป็นผู้สร้าง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้ เช่น แร่ธาตุ ป่าไม้ น้ำ อากาศ ชุมชนใดมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ ก็จะทำให้พัฒนาการของชุมชนเป็นไปอย่างรวดเร็ว และชุมชนใดไม่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์พัฒนาการก็จะล่าช้า

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน
 มีอะไรบ้าง และมีประโยชน์หรือความสำคัญอย่างไร

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐาน
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน

ความเป็นมาทาง ประวัติศาสตร์

แต่ละชุมชนมักจะมีความเป็นมา
 แตกต่าง เจอภัยธรรมชาติ
 สงครามต่าง ๆ มาด้วยกันและ
 ได้ร่วมมือร่วมใจสร้างชุมชนทำ
 ให้คนในชุมชนมีความผูกพันกัน
 อยู่ร่วมกันแบบพึ่งพาอาศัย
 ชุมชนจึงมีลักษณะที่เข้มแข็ง

วัฒนธรรม

คนส่วนใหญ่มักจะเลือกอยู่ใน
 ชุมชนที่มีวัฒนธรรมเหมือนกัน
 นับถือศาสนาเหมือนกัน ภาษา
 เดียวกัน ทำให้อยู่ร่วมกันอย่างมี
 สันติสุข มีความร่วมมือกัน
 ในชุมชน

ความเจริญทางสังคม

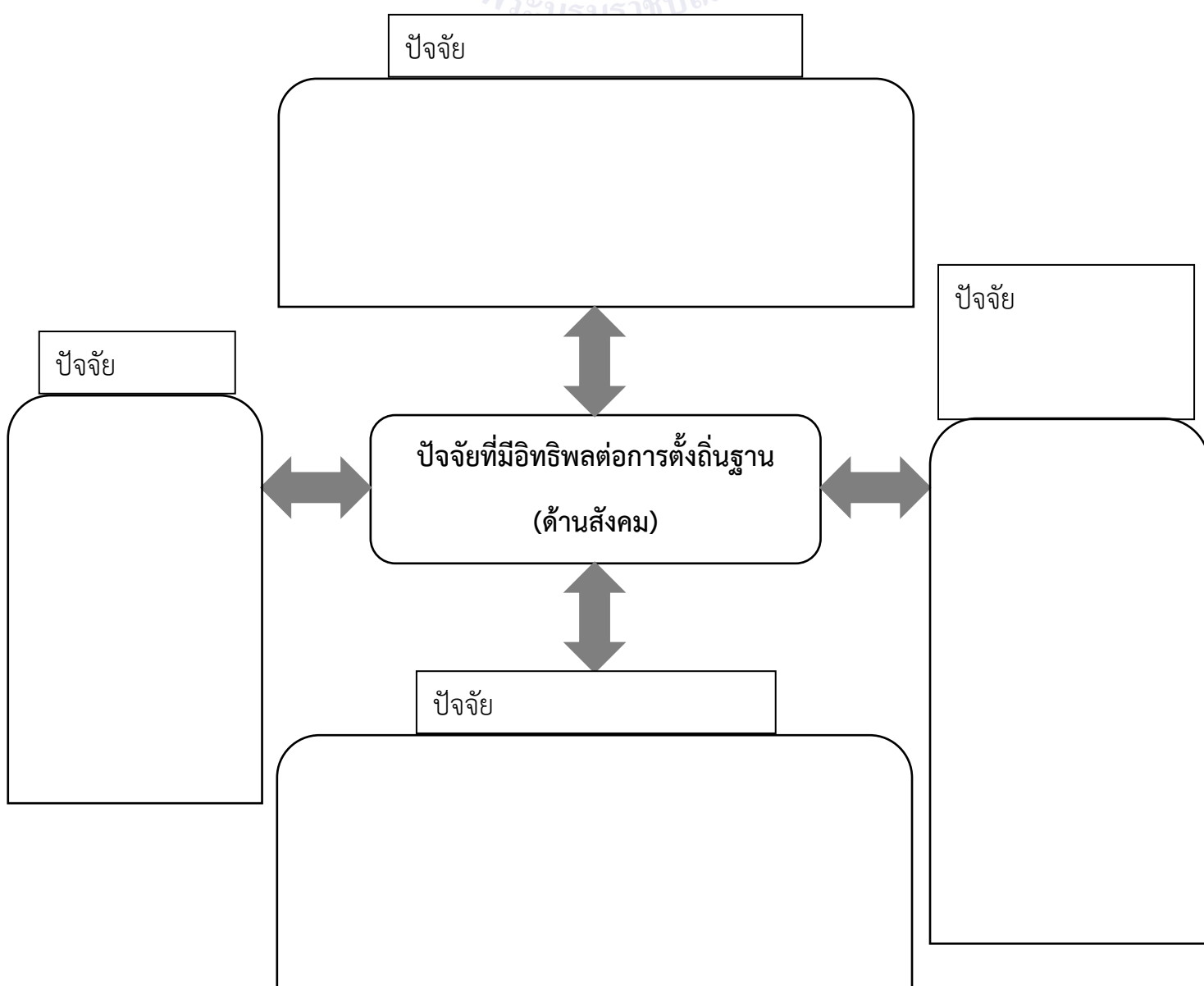
ความเจริญด้านวัตถุ เช่น
 บ้านเรือน เส้นทางคมนาคม
 ความเจริญด้านวัฒนธรรม เช่น
 ภูมิปัญญาในการแพทย์
 การประกอบอาชีพ

ความปลอดภัยทั้งร่างกาย และทรัพย์สิน

การสร้างกำแพงเมือง คูเมือง
 การจัดระเบียบสังคม เช่น
 การออกกฎหมายและ
 กฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้คน
 อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐาน
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานมีอะไรบ้าง
 และมีความสำคัญอย่างไร

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของชุมชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของชุมชน
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ประกอบด้วยตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสม เช่น อยู่ใกล้แม่น้ำลำคลอง หรือมีเส้นทางออกสู่ทะเลได้สะดวก รวมทั้งมีเส้นทางคมนาคมทางบกที่สามารถติดต่อค้าขายกับชุมชนอื่นได้สะดวกรวดเร็ว มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เช่น มีดินอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก มีแหล่งน้ำเพียงพอแก่การอุปโภคบริโภค รวมทั้งมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่า เช่น แร่ธาตุ ป่าไม้ จะทำให้ผู้คนเข้ามาตั้งถิ่นฐาน มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและความเจริญทางด้านเทคโนโลยีกับชุมชนอื่น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของชุมชน

ปัจจัยทางสังคม

ปัจจัยทางสังคมเป็นสิ่งที่มนุษย์ได้สร้างขึ้น ประกอบด้วยชุมชนที่มีความปลอดภัย มีความสงบเรียบร้อยและมีความมั่นคงซึ่งเกิดจากการมีระบอบการปกครองที่มีประสิทธิภาพ มีผู้นำที่เข้มแข็งสามารถจัดระเบียบสังคมให้มีระเบียบวินัย ด้วยการสร้างกฎหมายที่สามารถควบคุมพฤติกรรม ของผู้คนในสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ประชาชนมีความรับผิดชอบต่อชุมชน นอกจากนี้ยังมีวัฒนธรรม อันเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นพื้นฐานให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณีที่สร้างความสามัคคีในชุมชน การเคารพในผู้อาวุโส การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การศึกษาหรือการเรียนรู้ของผู้คนในชุมชน

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของชุมชน
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๓๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : จากภาพ ให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าเป็นปัจจัยทางภูมิศาสตร์หรือปัจจัยทางสังคม และมีผลต่อพัฒนาการของชุมชนอย่างไร

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชนภาคเหนือ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชนภาคเหนือ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ เทือกเขาสูงสลับซับซ้อน เป็นแหล่งกำเนิดแม่น้ำสายสำคัญ
ในภาคเหนือ มีที่ราบระหว่างหุบเขา

ลักษณะภูมิอากาศ ภูมิอากาศหนาวเย็น ได้รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ
ในช่วงฤดูหนาว

ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้และต้นกำเนิดแหล่งน้ำ

ปัจจัยทางสังคม

ผู้คนในภาคเหนือมักอาศัยอยู่บริเวณที่ราบหุบเขา การดำรงชีวิตของคน
ในภาคเหนือมักจะมีเชื้อท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับธรรมชาติ เพราะพื้นที่ล้อมรอบไปด้วย
ภูเขาและป่าไม้ พิธีกรรมส่วนใหญ่จึงเกี่ยวกับธรรมชาติ ความเชื่อในเรื่องผีวิญญาณ
อาชีวะส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรม โดยเฉพาะปลูกบริเวณที่ราบหุบเขา มีชาวไทยภูเขา
อาศัยอยู่ตามภูเขาสูง เช่น แม้ว มูเซอ เย้า อีก้อ ผู้ที่อยู่อาศัยในเขตภูเขาสูงมักจะทำ
เพาะปลูกแบบขั้นบันได บริเวณที่มีผู้คนอาศัยอย่างหนาแน่นย่อมเกิดความแตกต่าง
ทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและการพัฒนาการของชุมชนภาคเหนือ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
 เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและการพัฒนาการของชุมชนภาคเหนือ
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง: ให้นักเรียนวิเคราะห์ปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและการพัฒนาการของชุมชนภาคเหนือ

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์

ปัจจัยทางสังคม

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชนภาคกลาง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
 เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชนภาคกลาง
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบลูกฟูก (เนินเขาสลับกับที่ราบ) มีแม่น้ำหลายสายและลำคลองใหญ่น้อยทั่วไป

ลักษณะภูมิอากาศ ฝนตกปานกลาง และสลับกับฤดูแล้ง บริเวณภาคกลางตอนล่าง จะมีอากาศชุ่มชื้นมากกว่าเนื่องจากอยู่ใกล้ทะเลมากกว่าภาคกลางตอนบน

ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นภาคที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดของประเทศ

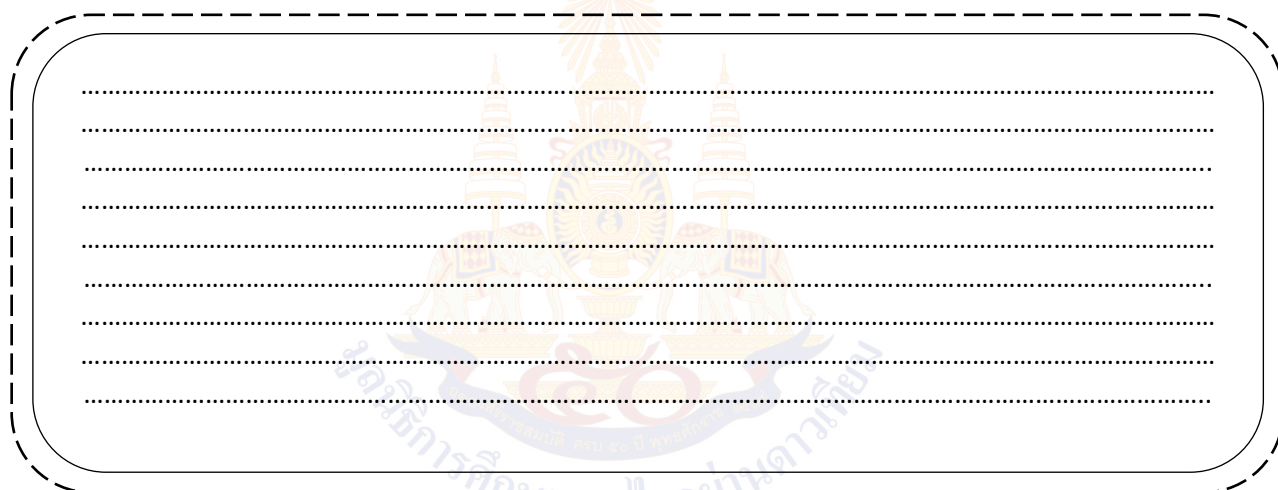
ปัจจัยทางสังคม

อาชีพหลักในอดีต คือ การทำนา การดำเนินชีวิตประจำวันผูกพันกับน้ำและดิน จึงมีประเพณีเกี่ยวกับอาชีพและภูมิศาสตร์ เช่น ประเพณีทำขวัญข้าว โยนบัว การเล่นเพลงเรือ เป็นต้น บริเวณภาคกลางมีผู้คนอาศัยอยู่หนาแน่นประกอบด้วยคนไทยหลายเชื้อสายผู้คนในภาคกลางโดยเฉพาะเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล เป็นบริเวณที่มีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่มาก ทำให้มีประชากรจากภาคต่าง ๆ อพยพย้ายถิ่นฐานเข้ามาอาศัยอยู่หนาแน่นเพื่อหางานทำ เป็นสังคมเมืองที่ให้ความสำคัญด้านวัตถุมากกว่าจิตใจ ส่งผลให้มีลักษณะของต่างคนต่างอยู่ บ้านเมืองขยายตัวทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมปัญหาน้ำท่วม

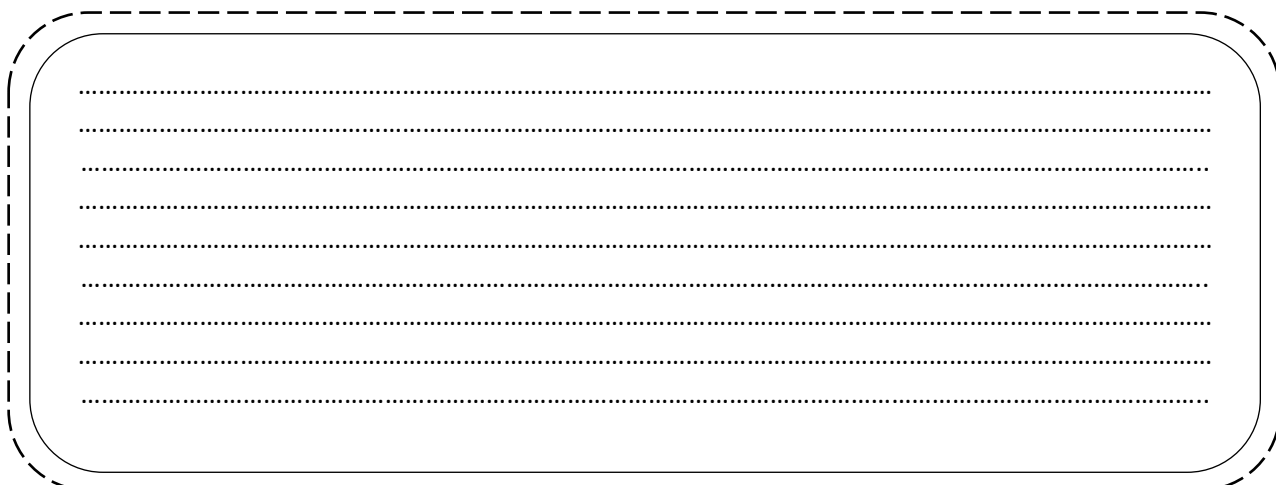
ใบงานที่ ๕ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและการพัฒนาการของชุมชนภาคกลาง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
 เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและการพัฒนาการของชุมชนภาคกลาง
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง: ให้นักเรียนวิเคราะห์ปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและการพัฒนาการของชุมชนภาคกลาง

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์

ปัจจัยทางสังคม

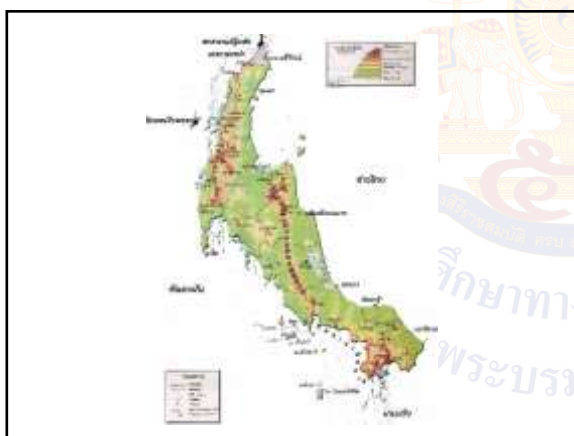
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชนภาคใต้
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖
 เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชนภาคใต้
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๓๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ เป็นคาบสมุทรที่มีทะเลขนานอยู่ ๒ ด้าน คือ ตะวันออกด้านอ่าวไทย และตะวันตกด้านทะเลอันดามันเป็นชายฝั่งทะเลที่สวยงาม มีภูเขาและป่าไม้อุดมสมบูรณ์

ลักษณะภูมิอากาศ มีฝนตกชุกสลับกับฤดูแล้งสั้น ๆ ภาคใต้ไม่มีฤดูหนาว เนื่องจากอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร และได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือทำให้ฝนตกชุกตลอดทั้งปี

ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรป่าไม้พื้นที่ป่าไม้ส่วนใหญ่ในภาคใต้เป็นป่าดิบชื้นตามเทือกเขา และป่าชายเลนภาคใต้มีแร่ธาตุหลายชนิด เช่น แร่ดีบุก พบมากที่สุดใภาคใต้และของประเทศไทย

ปัจจัยทางสังคม

ผู้คนในภาคใต้ชุมชนที่มีความหลากหลายด้านประชากร ในพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่รวมกันเป็นจำนวนมากหลายเชื้อสาย ย่อมเกิดความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมและประเพณีของชุมชน ทำให้แต่ละชุมชนมีความหลากหลายและผสมผสานทางด้านวัฒนธรรมและประเพณีจากการนับศาสนาที่แตกต่างกันทั้งพุทธ อิสลาม จีนลักษณะอาคารบ้านเรือนมีความแตกต่างกันเพราะได้รับอิทธิพลจากชาวจีน ชาวตะวันตก รายได้สำคัญได้มาจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเนื่องจากฝั่งทะเลที่สวยงามมีป่า น้ำตก มีวัฒนธรรมประเพณีที่มีเอกลักษณ์และหลากหลายจึงเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชนภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตั้งอยู่บนแอ่งโคราชและแอ่งสกลนคร มีแม่น้ำสายหลัก คือ แม่น้ำมูล และแม่น้ำชีแม่น้ำโขงกั้นพรมแดนระหว่างไทยกับลาว ภูมิประเทศแห้งแล้ง

ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะสภาพภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าสะวันนา เป็นภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับแห้ง และมีปริมาณน้ำฝนปานกลาง

ทรัพยากรธรรมชาติ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นดินปนทรายเป็นแหล่งหินทราย ซึ่งเมื่อสลายตัวจะเป็นดินทรายที่ขาดความอุดมสมบูรณ์และไม่เก็บน้ำ ทำให้เกิดปัญหาความแห้งแล้ง

ปัจจัยทางสังคม

ผู้คนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสาน เป็นชุมชนที่มีความหลากหลายด้านประชากร ในพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก มีอาณาเขตติดลาวและกัมพูชา ย่อมเกิดความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมและประเพณีของชุมชน อีสานตอนบนติดกับลาว เป็นวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง อีสานตอนล่างติดกับกัมพูชา มีกลุ่มชนอาศัยอยู่หลากหลาย เช่น ไทยโคราช ลาวส่วย ลาวกระโซ่ ชาวเขมร ทำให้บางจังหวัดพูดภาษาเขมร แต่ละชุมชนมีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมและประเพณี

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนที่เกิดจากสภาพทางภูมิศาสตร์และทาง
สังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมชุมชน

รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ประเพณีของชุมชนเป็นสิ่งที่ดงามที่สมาชิกในชุมชนได้ปฏิบัติสืบต่อกันมาช้านาน แสดงถึงความเจริญของชุมชนที่ได้สั่งสมและปรับปรุงให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิต ในปัจจุบัน ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของชุมชน ปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคมมีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชนด้วย กล่าวคือ วัฒนธรรมในแต่ละชุมชนมีความเหมือน ความคล้ายคลึง หรือความแตกต่างขึ้นอยู่กับปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และปัจจัยทางสังคม ดังนี้

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศและ ทรัพยากรธรรมชาติที่เหมือนกันมักมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่เหมือนกันด้วย เช่น

- ชุมชนที่อยู่ใกล้แม่น้ำมีประเพณีแข่งเรือ
- ชุมชนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่บนภูเขาซึ่งป่าไม้มีมาก ส่งผลให้มีประเพณีบวชป่า สืบชะตาแม่น้ำเพื่ออนุรักษ์ป่าไม้
- ชุมชนที่อยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทำนาจึงมีประเพณีทำขวัญข้าว

ปัจจัยทางสังคม เช่น การนับถือศาสนา ความเชื่อ เชื้อชาติ ความเป็นมาของชุมชน ก็เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรม เช่น

- พุทธศาสนิกชนไม่ว่าจะอยู่ในพื้นที่ใดก็จะประกอบพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาเหมือนกัน เช่น ประเพณีบวชพระ ประเพณีเข้าพรรษา ประเพณีออกพรรษา
- ชุมชนชาวมุสลิมก็เช่นกันก็ย่อมประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอิสลามในช่วงเวลาต่าง ๆ เช่น ประเพณีถือศีลอด
- การประกอบอาชีพที่แตกต่างกันทำให้มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน อาชีพทำนา ชาวนาจะมีประเพณีเกี่ยวกับการทำนา เช่น การบูชาแม่โพสพ การทำขวัญข้าว อาชีพทอผ้าในภาคเหนือ จะมีการรำเรียกว่าการรำสาวไหม

ใบงานที่ ๘ เรื่อง ลักษณะที่สำคัญของประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน
 ที่เกิดจากสภาพทางภูมิศาสตร์และทางสังคม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมชุมชน
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนดูภาพที่กำหนดให้ แล้วอธิบายลักษณะสำคัญของประเพณี
 และวัฒนธรรมของชุมชนที่เกิดจากสภาพทางภูมิศาสตร์และทางสังคม

ภาพนี้คือ.....
 ประเพณี / วัฒนธรรมของภาค.....
 มีลักษณะสำคัญ ดังนี้
 .....
 .....
 .....
 ปัจจัยที่ทำให้เกิดประเพณี / วัฒนธรรมนี้ คือ
 .....
 .....
 .....

ภาพนี้คือ.....
 ประเพณี / วัฒนธรรมของภาค.....
 มีลักษณะสำคัญ ดังนี้
 .....
 .....
 .....
 ปัจจัยที่ทำให้เกิดประเพณี / วัฒนธรรมนี้ คือ
 .....
 .....
 .....

ภาพนี้คือ.....

ประเพณี / วัฒนธรรมของภาค.....

มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

.....

.....

ปัจจัยที่ทำให้เกิดประเพณี / วัฒนธรรมนี้ คือ

.....

.....

.....

ภาพนี้คือ.....

ประเพณี / วัฒนธรรมของภาค.....

มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

.....

.....

ปัจจัยที่ทำให้เกิดประเพณี / วัฒนธรรมนี้ คือ

.....

.....

.....

ในพระบร...

ใบงานที่ ๙ เรื่อง ท้องถิ่นของฉัน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ท้องถิ่นของฉัน
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง โดยตอบคำถามต่อไปนี้

๑ นักเรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองอย่างไร

.....

.....

.....

๒ ถ้าต้องการทราบความเป็นมาของท้องถิ่น นักเรียนควรสอบถามจากบุคคลใด

.....

.....

.....

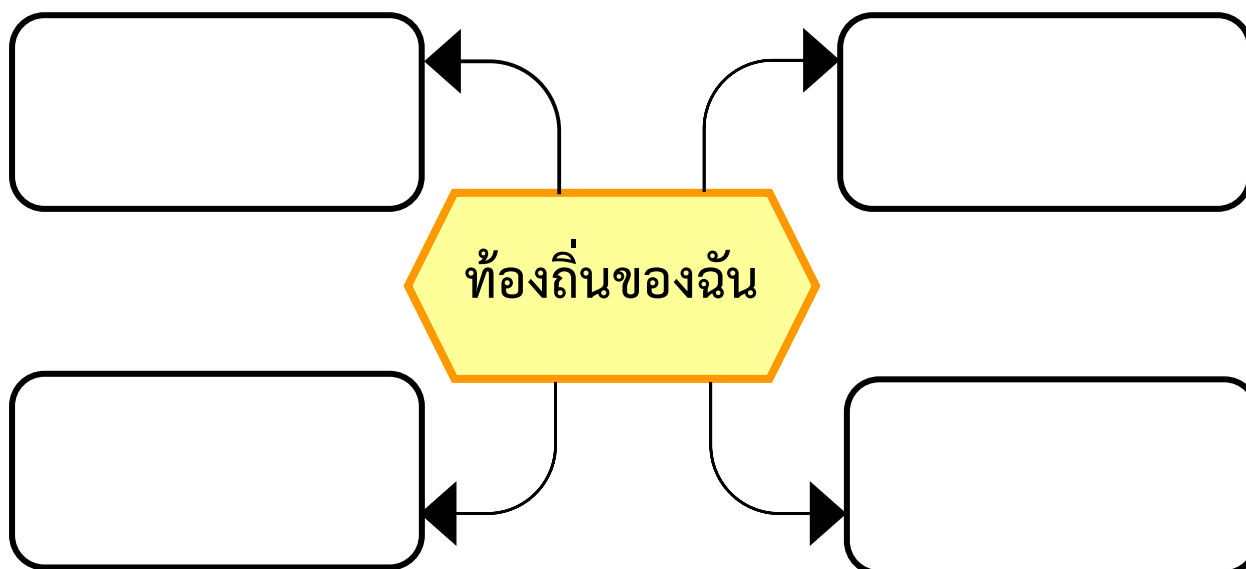
๓ ถ้าต้องแนะนำท้องถิ่นของเราให้ผู้อื่นรู้จัก นักเรียนจะแนะนำอย่างไร

.....

.....

.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกเอกลักษณ์ของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่เป็นแผนภาพความคิดรวบยอด

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง ประเพณีของชุมชนที่เกิดจากความเชื่อและศาสนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ประเพณีที่เกิดจากความเชื่อและศาสนาของชุมชน
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ชุมชนภาคเหนือ

ประเพณีทานตุง (ธง) ของชุมชนในภาคเหนือ เนื่องจากชาวเหนือมีความเชื่อว่าการนำธงไปถวายวัดเป็นการทำบุญทำทานแก่ญาติพี่น้องที่ล่วงลับ การทานตุงจึงเป็นประเพณีที่แสดงถึงความกตัญญูหรือความระลึกถึงผู้ที่เสียชีวิตไปแล้ว ผู้ที่ทานตุงจึงมีความสุขใจที่ได้ทำความดี ประเพณีทานตุงจึงมีคุณค่าต่อชุมชน และเป็นการสร้างความสามัคคี เพราะการทำตุงขนาดใหญ่ต้องใช้ความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจของชาวบ้านในชุมชนให้ช่วยกันทำทั้งยังเป็นการรักษาช่างฝีมือและศิลปท้องถิ่นด้วย

ชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเพณีบุญบั้งไฟ ของชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือชุมชนชาวอีสาน จะจัดประเพณีนี้ขึ้นในเดือน ๖ (ประมาณเดือนพฤษภาคม) เพราะมีความเชื่อว่าการจัดงานบุญบั้งไฟจะทำให้ฝนตกตามฤดูกาล เกิดความอุดมสมบูรณ์ บุญบั้งไฟถือเป็นงานประเพณีที่สำคัญของชุมชนชาวอีสาน เพราะเป็นการสร้างความรัก และความสามัคคีของคนในชุมชน

ประเพณีทานตุง

ประเพณีบุญบั้งไฟ

ชุมชนภาคใต้

ประเพณีชักพระภาคใต้ ของชุมชนทางภาคใต้ เช่น ชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา จะจัดงานชักพระหรือชักลากพระพุทธรูปซึ่งเป็นที่นับถืออย่างใหญ่โต งานชักพระจึงเป็นประเพณีหนึ่งของชุมชนต่าง ๆ ในภาคใต้ที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นเวลานาน ประเพณีชักพระเกิดจากความเชื่อของผู้ที่นับถือพระพุทธศาสนา คือ มีความเชื่อว่าพระพุทธรูปเจ้าได้เสด็จขึ้นไปเทศนาโปรดพระมารดาบนสวรรค์ แล้วเสด็จกลับมายังโลกมนุษย์ในวันนี้ ดังนั้นประเพณีชักพระจึงเปรียบเสมือนการรับเสด็จพระพุทธรูปเจ้า โดยชาวบ้านต่างช่วยกันตกแต่งพาหนะที่จะใช้ชักหรือลากพระ ซึ่งในสมัยก่อนมักใช้ล้อเลื่อนหรือเรือ ต่อมาจึงใช้รถยนต์ การที่ใช้พาหนะแตกต่างกันเนื่องจากสภาพภูมิประเทศ ซึ่งเป็นที่ตั้งของวัดแตกต่างกัน ดังนั้นจึงมีการชักพระทางบกในชุมชนที่วัดตั้งอยู่ในที่ดอน และการชักพระทางน้ำในชุมชนที่วัดตั้งอยู่ริมน้ำ การชักพระ เป็นประเพณีที่แสดงออกถึงความเชื่อทางศาสนาและการสร้างความรัก ความสามัคคีให้แก่คนในท้องถิ่น ทั้งยังมีผลให้มีการถ่ายทอดฝีมือช่างตกแต่งพาหนะจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง

ประเพณีโยนบัว ของชุมชนทางภาคกลางเป็นงานประเพณีที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีเป็นงานประเพณีที่ยิ่งใหญ่มากเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเป็นอย่างดี วันจัดงานตรงกับวันขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๑ คือก่อนออกพรรษา ๑ วัน ที่จัดก่อนวันออกพรรษาเพราะวันออกพรรษาจะเป็นวันที่พุทธศาสนิกชนทำบุญกัน แต่วันงานประเพณีโยนบัว จะเป็นวันที่ทุกคนสนุกสนานรื่นเริงเปรียบเหมือนการเฉลิมฉลองก่อนเทศกาลออกพรรษา

ประเพณีชักพระ

ประเพณีโยนบัว

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ลักษณะสำคัญของประเพณีของชุมชนที่เกิดจากความเชื่อและศาสนา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ประเพณีที่เกิดจากความเชื่อและศาสนาของชุมชน
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๓๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนดูรูปภาพ แล้วอธิบายลักษณะสำคัญของประเพณีที่เกิดจากความเชื่อและศาสนา

ประเพณี .....
 ภาค.....
 ลักษณะสำคัญ.....
 .....

ประเพณี .....
 ภาค.....
 ลักษณะสำคัญ.....
 .....

ประเพณี .....
 ภาค.....
 ลักษณะสำคัญ.....
 .....

ประเพณี .....
 ภาค.....
 ลักษณะสำคัญ.....
 .....

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชุมชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชุมชน
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนที่เหมือนกัน

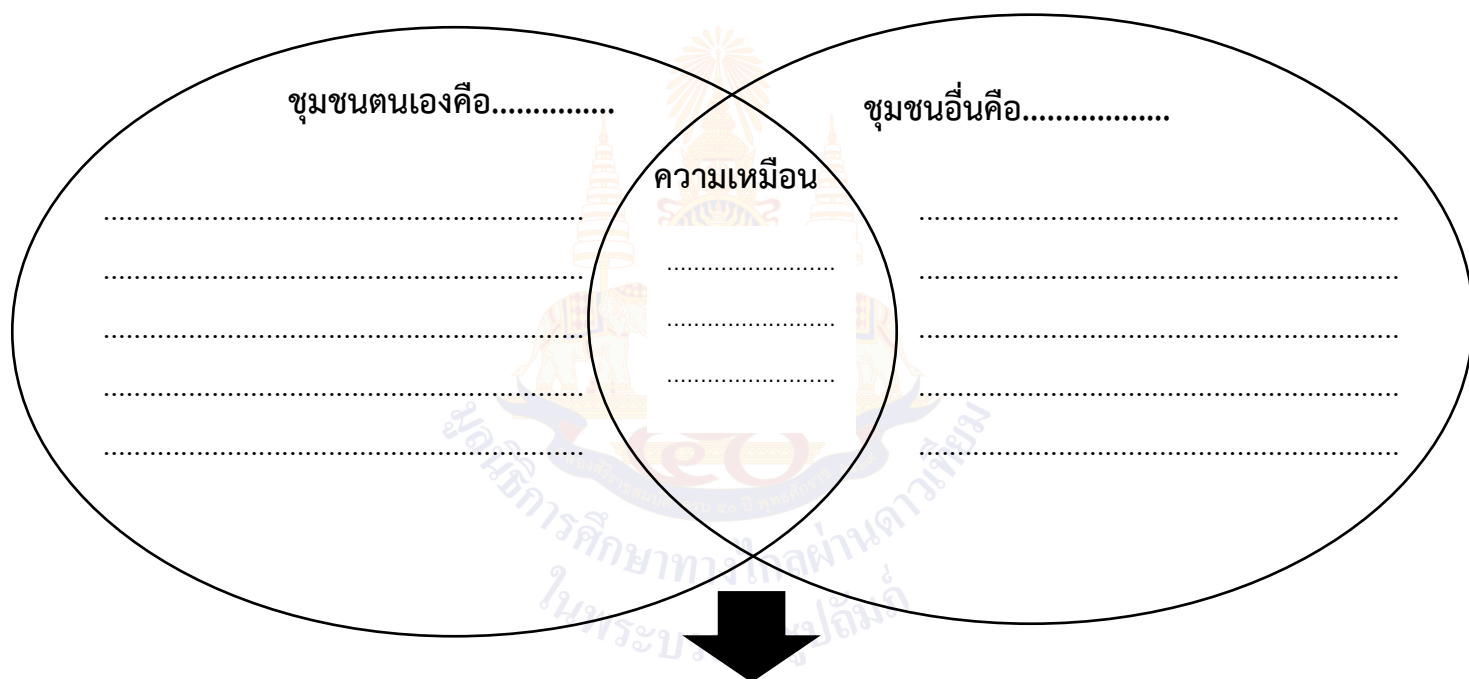
วัฒนธรรมที่เหมือนกันของชุมชน มักเกิดจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีความคิดความเชื่อทางศาสนาและความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ ซึ่งพบว่าสิ่งที่เหมือนกันของประเพณีในชุมชนต่าง ๆ คือ ความหมายและคุณค่าของประเพณีกล่าวคือ ประเพณีดังกล่าวต่างต้องการให้ชุมชนมีความอุดมสมบูรณ์มั่นคงปลอดภัย โดยมีพิธีกรรมเพื่อสร้างความเป็นสิริมงคลให้แก่ตนเองและชุมชน รวมทั้งเป็นการแสดงความกตัญญูและต้องการให้บรรพบุรุษ ที่ล่วงลับไปแล้วให้ความคุ้มครองแก่คนในชุมชน ในด้านคุณค่าของประเพณีก็เช่นเดียวกัน คือ เป็นการให้คุณค่าทางจิตใจที่ทำให้ผู้คนมีความสุข และเป็นการสร้างความรักความสามัคคีให้เกิดขึ้นในชุมชน

ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนที่แตกต่างกัน

ความแตกต่างของขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมเกิดจากความแตกต่างทางสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ทั้งด้านภูมิประเทศภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีประเพณีเกี่ยวกับการขอฝน เพราะมีภูมิประเทศที่แห้งแล้ง ภาคเหนือมีภูมิประเทศเป็นภูเขาสลับกับที่ราบมีทรัพยากรป่าไม้มากและเป็นแหล่งต้นน้ำจึงเกิดประเพณีบวชป่าสืบชะตาแม่น้ำเพื่ออนุรักษ์ป่าไม้ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำให้อุดมสมบูรณ์ความแตกต่างของประเพณี และวัฒนธรรมในแต่ละชุมชนในภาคต่าง ๆ เกิดจากการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ และการรับวัฒนธรรมจากภายนอก จึงทำให้มีรูปแบบพิธีกรรมต่างกันไป

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชุมชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของ
 ชุมชนรายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างชุมชนของตนเองและชุมชนอื่น (ประเพณี อาชีพ อาหาร) เป็นแผนภาพความคิด

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเหมือนและความต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง _____ ภูมิใจในท้องถิ่น _____

สิ่งที่ฉันได้ทำ

☆☆☆ ฉันทำได้ดี

☆☆ ฉันทำได้บ้าง

☆ ฉันยังทำได้ไม่ดี

ระบายสีลงใน ☆ ตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน □ สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
๑. ระบุปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานได้	☆☆☆	☐
๒. ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชนแต่ละภาคได้	☆☆☆	☐
๓. อธิบายลักษณะสำคัญของประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนที่เกิดจากสภาพทางภูมิศาสตร์และทางสังคมได้	☆☆☆	☐
๔. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่น	☆☆☆	☐
๕. อธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเหมือนและความต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่น ๆ ได้	☆☆☆	☐

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : กลางภาค ปลายภาค หน่วยการเรียนรู้ที่.....

 สิ่งที่ฉันชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....

.....

.....

 สิ่งที่ฉันไม่ชอบในการเรียนวิชานี้ คือ

.....

.....

.....

 สิ่งที่ฉันจะทำให้ดีขึ้น คือ

.....

.....

.....

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เอลิมพระเกียรติ

